

Baldų gamybos įmonės (Agilos g. 14, Trušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav.) veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

2022-2023 m., Kaunas

Darbo pavadinimas: Baldų gamybos įmonės (Agilos g. 14, Trušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav.) veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas

Užsakovas: Klaipėdos rajono savivaldybės administracija

Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius: O.Bistrovo individuali įmonė

Dokumentų rengėjas: UAB „Infraplanas“

Užsakovas	Kontaktai	Parašas
Klaipėdos rajono savivaldybės administracija Įmonės kodas 188773688 Administracijos direktorius Sigitas Karbauskas	Klaipėdos g. 2, LT-96130 Gargždai tel. (8 46) 42 11 16, savivaldybe@klaipedos-r.lt	
PŪV organizatorius	Kontaktai	Parašas
O.Bistrovo individuali įmonė Įmonės kodas 141314774 Direktorius Olegas Bistrovas	Agilos g. 14, Trušeliai, LT-92337 Klaipėdos r. tel. (8 675) 01 640, info@tachtos.lt	<i>Susipašinau</i>

Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
Direktorė	Aušra Švarplienė	

Pareigos	Telefonas	Ataskaitos dalis
Lina Anisimovaitė Projektų vadovė	+370 621 66746	Poveikio sveikatai vertinimas, ataskaitos rengimas
Raminta Survilė Projektų vadovė		Poveikio sveikatai vertinimas, ataskaitos rengimas
Žygimantas Kubilius Aplinkosaugos specialistas		Oro taršos modeliavimas
Tadas Vaičiūnas Projektų vadovas		Triukšmo modeliavimas

TURINYS

TURINYS	4
ĮVADAS	6
SANTRUMPOS IR SĄVOKOS	6
1 BENDRIEJI DUOMENYS	6
2 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	7
2.1 VEIKLOS PAVADINIMAS, EVRK 2 RED. KODAS	7
2.2 PRODUKCIJA, PAJĖGUMAS, ŽALIAVOS, IŠTEKLIAI	7
2.3 TECHNOLOGINIS APRAŠYMAS, STATINIŲ IŠSIDĖSTYMAS	10
2.4 DARBO RĖŽIMAS DARBUOTOJAI	11
2.5 PŪV VYKDYMO TERMINAI IR EILIŠKUMAS, VYKDYMO TRUKMĖ	11
2.6 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO SĄSAJA SU PLANAVIMO IR PROJEKTAVIMO ETAPAIS.....	11
2.7 ANALIZUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ALTERNATYVOS.....	12
3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	12
3.1 ŪKINĖS VEIKLOS VIETA.....	12
3.2 ŽEMĖNAUDA	13
3.3 VIETOVĖS INFRASTRUKTŪRA	14
3.4 ŽEMĖS SKLYPO ĮVERTINIMAS ATSIŽVELGIANT Į GRETA IR APLINK PLANUOJAMĄ ŪKINĘ VEIKLĄ, ESANČIAS, PLANUOJAMAS AR SUPLANUOTAS OBJEKTUS, NURODYTUS LR SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ ĮSTATYMO 53 STRAIPSNIO 1 DALYJE.....	16
4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, POVEIKIO ĮVERTINIMAS	18
4.1 ORO TARŠA.....	19
4.2 TARŠOS KVAP AIS SUSIDARYMAS IR JOS PREVENCIJA.....	25
4.3 DIRVOŽEMIO TARŠA.....	27
4.4 VANDENS TARŠA	28
4.5 TRIUKŠMAS.....	28
4.6 VIBRACIJA.....	33
4.7 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS PAŽEIDŽIAMUMO RIZIKA DĖL EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ, SITUACIJŲ BEI JŲ TIKIMYBĖ IR JŲ PREVENCIJA.....	34
4.8 STATYBOS DARBŲ POVEIKIS, GYVENTOJAMS, KAIMYBINĖMS TERITORIJOMS	34
4.9 PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI	34
4.10 PSICHOLOGINIAI VEIKSNIAI.....	35
5 NEIGIAMĄ POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS	35
6 ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	36
6.1 VIETOVĖS GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIAI RODIKLIAI	36
6.2 GYVENTOJŲ SERGAMUMO RODIKLIŲ ANALIZĖ.....	37
6.3 GYVENTOJŲ RIZIKOS GRUPIŲ POPULIACIJOJE ANALIZĖ.....	38
6.4 GYVENTOJŲ DEMOGRAFINIŲ IR SVEIKATOS RODIKLIŲ Palyginimas su visos populiacijos duomenimis.....	39
6.5 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLEI.....	39
7 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	39
7.1 NAUDOTI KIEKYBINIAI IR KOKYBINIAI POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODAI	39
7.2 GALIMI VERTINIMO NETIKSLUMAI AR KITOS VERTINIMO PRIELAIDOS	40
8 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	40
9 SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS	41
9.1 SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.....	42
10 REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS	43
11 LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI	44
12 PRIEDŲ SĄRAŠAS	45
1 PRIEDAS. KVALIFIKACINIAI DOKUMENTAI	45

2 PRIEDAS. NT REGISTRO DUOMENYS, SKLYPŲ PLANAI	45
3 PRIEDAS. ORO TARŠA, KVAPAI	45
4 PRIEDAS. TRIUKŠMAS	45
5 PRIEDAS. SAUGOS DUOMENŲ LAPAI	45
6 PRIEDAS. REKOMENDUOJAMA SANITARINĖ APSAUGOS ZONA.....	45
7 PRIEDAS. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS.....	45

ĮVADAS

O. Bistrovo individuali įmonė gamina kietus korpusinius baldus, čiužinius. Ši įmonė savo veiklą vykdo Klaipėdos rajone, Sendvario seniūnijoje, Triušelių kaime, Agilos g. 14. Šiuo metu šioje įmonėje nėra planuojami jokie plėtros ar rekonstrukcijos darbai. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas yra atliekamas siekiant nustatyti/patikslinti šios įmonės sanitarinę apsaugos zoną.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, patvirtintu 2019 m. birželio 6 d. įsakymu Nr. XIII-2166, 2 priedo 1 lentelės 47 punktu „Baldų gamyba, čiužinių gamyba“ planuojamai veiklai galioja 100 metrų sanitarinė apsaugos zona.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo proceso metu, įvertinus ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, įstatymu reglamentuojamos sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas.

Nustatant sanitarines apsaugos zonas, ūkinės veiklos išmetamų (išleidžiamų, paskleidžiamų) aplinkos oro teršalų, kvapų, triukšmo ir kitų fizikinių veiksnių sukeliama žmogaus sveikatai kenksminga aplinkos tarša už sanitarinės apsaugos zonų ribų neturi viršyti ribinių užterštumo (ar kitokių) verčių, nustatytų gyvenamosios paskirties pastatų (namų), viešbučių, mokslo, poilsio, gydymo paskirties pastatų, su apgyvendinimu susijusių specialiosios paskirties pastatų, rekreacijai skirtų objektų aplinkai.

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

Sanitarinė apsaugos zona (SAZ) – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja šiuo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos;

PAV - poveikio aplinkai vertinimas;

PŪV – Planuojama ūkinė veikla;

PVSV – Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas;

Specialiosios žemės naudojimo sąlygos (SŽNS) -įstatyme nustatyti nurodytose teritorijose taikomi ūkinės ir (ar) kitokios veiklos apribojimai, priklausantys nuo geografinės padėties, gretimųbių, pagrindinės žemės naudojimo paskirties, žemės sklypo naudojimo būdo, vykdomos konkrečios veiklos, statinių, nekilnojamojo kultūros paveldo ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos, valstybės saugumo ir viešojo intereso poreikių;

EVRK - Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius;

RC – registrų centro išrašas.

1 BENDRIEJI DUOMENYS

PŪV vykdytojas:

O. Bistrovo IĮ., įmonės kodas 141314774, Agilos g. 14, Trušeliai, LT-92337 Klaipėdos r., tel. (8-675) 01 640. Kontaktinis asmuo: Olegas Bistrovai, tel. (8-675) 01 640.

PŪV užsakovas:

Klaipėdos rajono savivaldybės administracija, juridinio asmens kodas 188773688, kurios registruota buveinė yra Klaipėdos g. 2, LT-96130 Gargždai, tel. (8 46) 42 11 16. Kontaktinis asmuo: Jurgita Tamošauskienė, tel. (8-652) 66 868, jurgita.tamosauskiene@klaipedos-r.lt

PVSV dokumentų rengėjas:

UAB „Infraplanas“, įmonės kodas 160421745, Inovacijų g. 3, Biruliškės, LT-54469 Kauno r., tel. (8 629) 31 014, el. p. info@infraplanas.lt. Kontaktinis asmuo: Lina Anisimovaitė, mob. tel. (8 629) 31 014.

2 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

2.1 Veiklos pavadinimas, EVRK 2 red. kodas

Planuojama ūkinė veikla – Baldų gamybos įmonės (Agilos g. 14, Trušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav.) veikla.

Vadovaujantis Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriumi, patvirtintu Statistikos departamento prie LRV generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymu Nr. DJ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 119-4877), planuojama ūkinė veiklos klasifikacija pateikta 1 lentelėje.

1 lentelė. Planuojamos ūkinės veiklos charakteristika

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Pavadinimas
C				Apdirbamoji gamyba
	31			Baldų gamyba
		31.0		Baldų gamyba
			31.09	Kitų baldų gamyba

2.2 Produkcija, pajėgumas, žaliavos, ištekliai

Produkcija

Analizuojamoje baldų gamybos įmonėje gaminami kieti, korpusiniai baldai, čiužiniai:

- Vienguliai ir dviguliai čiužiniai;
- Lovos;
- Viengulės ir dvigulės kušetės;
- Foteliai;
- Lentynos;
- Spintos;
- Komodos;
- Sofos;
- Stalai.

Pajėgumai

Baldų gamybos metu yra gaminami įvairūs kieti baldai ir čiužiniai. Per metus pagaminama apie 11 564 vnt. baldų ir čiužinių. Šios gamybos metu nesusidaro šalutinių ir tarpinių produktų. Tikslus analizuojamos veiklos metu laikomas produkcijos kiekis yra sunkiai apibrėžiamas, nes visas gamybos procesas ir jo apkrova priklauso nuo gaunamų užsakymų bei tuo metu esančios situacijos rinkoje. Analizuojamos baldų gamybos įmonės gamybiniai pajėgumai, pateikiami žemiau esančioje lentelėje.

2 lentelė. Produkcija, jos kiekiai

Nr.	Produkcija	Kiekis, vnt./m
1.	Čiužiniai	549
2.	Lentynos	221
3.	Kušetės	4 547
4.	Lovos	1 139
5.	Staliukai	520
6.	Stalai	560
7.	Komodos	1 800
8.	Sofos	482
9.	Durelės	230
10.	Spintos	745
11.	Spintelės	700
12.	Foteliai	71

Medžiagos ir žaliavos

Pagrindinės medžiagos ir žaliavos reikalingos gamybai vykdyti yra pateiktos žemiau esančioje lentelėje.

3 lentelė. Gamyboje naudojamos medžiagos ir žaliavos, jų kiekiai

Eil. Nr.	Žaliavos, medžiagos pavadinimas	Kiekis per metus	Mato vienetas	Pavojingumas
<i>Žaliavos, medžiagos</i>				
1.	LMDP plokštė 18 mm	531	t	Nepavojinga
2.	LMDP plokštė 16 mm	42,6	t	Nepavojinga
3.	LMDP plokštė 25 mm	12,9	t	Nepavojinga
4.	Medžio plaušo plokštė	76,2	t	Nepavojinga
5.	Pušies mediena	117	m ³	Nepavojinga
6.	Biokuras: mediena, granulės	110	t	Nepavojinga
7.	Elektrodai OK46 (analogai: AV-31, ANO-4)	0,012	t	Nepavojinga

4 lentelė. Naudojamos cheminės medžiagos ir preparatai

Eil. Nr.	Produkto pavadinimas	Kiekis, per metus		Sudėtis	CAS Nr.	Produkto pavojingumo frazė
		Planuojama situacija				
	2	3	4	5	6	
1.	Klijai „Hraniterm“	0,385 t	Vinilacetatas 0-0,5%	108-05-4	H210	
2.	Klijai porolonui „Bonikol T-57 NA“	1,0806	Metileno chloridas 38-58%	75-09-2	H315, H317, H335, H336, H351, H373	
			Kanifolija 15-25%	8050-09-7		
3.	Skiediklis 646	0,075	Toluenas 53÷64%	108-88-3	H225, H361d, H302, H304, H373, H315, H318, H335, H336	
			n-butanolis 10÷20%	71-36-3		
			n-butilacetatas 12÷16%	123-86-4		
			Etanolis 9÷12%	64-17-5		
			Acetonas 6÷9%	67-64-1		
4.	Pentaprim	0,010	Angliavandeniliai, C9-C11, n-alkanai, izoalkanai, cikliniai <2% arom., <20%	-	H226, H336	
			Angliavandeniliai, C9-C11, n-alkanai, izoalkanai, cikliniai <2% arom., <2%	-		
			Etilmetilketoksimo ≤0,20%	96-29-7		
			2-etilheksano rūgštis, cirkonio druska ≤1%	22464-99-9		
			Kobalto bis-(2-etilheksanoato) <20%	136-52-7		

Radioaktyviųjų medžiagų naudojimas.

Analizuojamo objekto eksploatavimo metu radioaktyvios medžiagos nenaudojamos.

Pavojingų (nurodant pavojingų atliekų technologinius srautus) ir nepavojingų atliekų (nurodant atliekų susidarymo šaltinį arba atliekų tipą) naudojimas.

Nepavojingos ir pavojingos atliekos analizuojamo objekto eksploatavimo metu nenaudojamos.

Gamtiniai ir energetiniai išteklių

Analizuojamo objekto eksploatavimo metu naudojamas šaltas ir karštas vanduo. Jis naudojamas buitiniams ir priešgaisrinėms reikmėms. Buitiniams reikmėms skirtas vanduo tiekiamas UAB „Klaipėdos vandenys“ administruojamais centralizuotais vandentiekio tinklais.

Vanduo taip pat gali būti naudojamas pastatų patalpų vidaus bei pastato išorės gaisrų gesinimui. Priešgaisrinėms reikmėms vanduo tai pat imamas iš centralizuotų vandentiekio tinklų.

Sunaudojamo vandens kiekiai pateikti žemiau esančioje lentelėje.

5 lentelė. Sunaudojamo vandens kiekis per metus

Pavadinimas	Suvartojamas vandens kiekis per metus
Buitinės reikmės	352 m ³
Priešgaisrinės reikmės	Tikslus kiekis nėra žinomas
Viso:	352 m³+vanduo skirtas priešgaisrinėms reikmėms

Kiti gamtos išteklių, tokie kaip – žemė, dirvožemis, biologinė įvairovė objekto eksploatacijos metu nenaudojami.

Analizuojamo objekto veiklos metu naudojama elektros energija. Patalpos šildomos dviem katilais, kurių galingumas 300 ir 400 kW centralizuotai.

Naudojami energijos išteklių bei jų kiekiai pateikti 6 lentelėje.

6 lentelė. Energijos išteklių, jų kiekis

Energijos išteklius	Kiekis per metus
Elektros energija	80 770 kWh
Granulės, medienos atraižos	60 t (granulių)
	50 t (medienos atraižų)

2.3 Technologinis aprašymas, statinių išsidėstymas

Technologija

Baldų gamyboje yra naudojamos natūrali pušies mediena ir laminuotos medžio drožlių plokštės (LMDP). Visos gamyboje naudojamos žaliavos-lentos atvežamos jau išplautos ir paruoštos tolimesnei baldų gamybai. Papildomas jų pjaustymas nėra atliekamas. Gamybos pirminėje stadijoje pušies lentos yra skersuojamos skersavimo staklėse. Po to išilginio pjūvio staklėse yra apipjaunami lentos kraštai ir šios lentos daugiapjūklėmis staklėmis yra supjaustomos į ruošinius. Šie ruošiniai yra apdirbami keturpusėmis obliavimo ir frezavimo staklėmis. Medžio apdirbimo metu susidariusios visos drožlės pneumo ortakių pagalba yra surenkamos į bunkerį, o iš jo drožlės paduodamos į granuliatorių, kuriame supresuojama į granules.

Gamyboje naudojama laminuoto medžio drožlių plokštė yra išpjaustoma pjovimo ir frezavimo staklėse. Susidariusios pjovimo ir frezavimo dulkės yra surenkamos ir transportuojamos į pavojingų atliekų konteinerį.

Baldų gamyba prasideda nuo baldo rėmo surinkimo. Baldai surenkami naudojant išsipjaustytus medžio ir plokštės ruošinius, kabes ir klijus. Baldų surinkimo metu yra atliekami ir porolono klijavimo darbai. Surinkti baldai yra supakuojami ir atiduodami į sandėlį. Supakavus baldą jis arba sandėliuojamas produkcijos sandėlyje arba iš karto išvežamas. Vietoje sandėliuojamos produkcijos dalis yra labai nedidelė.

Vykdomos veiklos metu yra vykdomi vienkartiniai virinimo darbai, kurių metu yra virinama sulūžusi gamybinė įranga. Baldų gamybos metu virinimo darbai nėra vykdomi.

Veiklos metu dažymo darbai nėra atliekami.

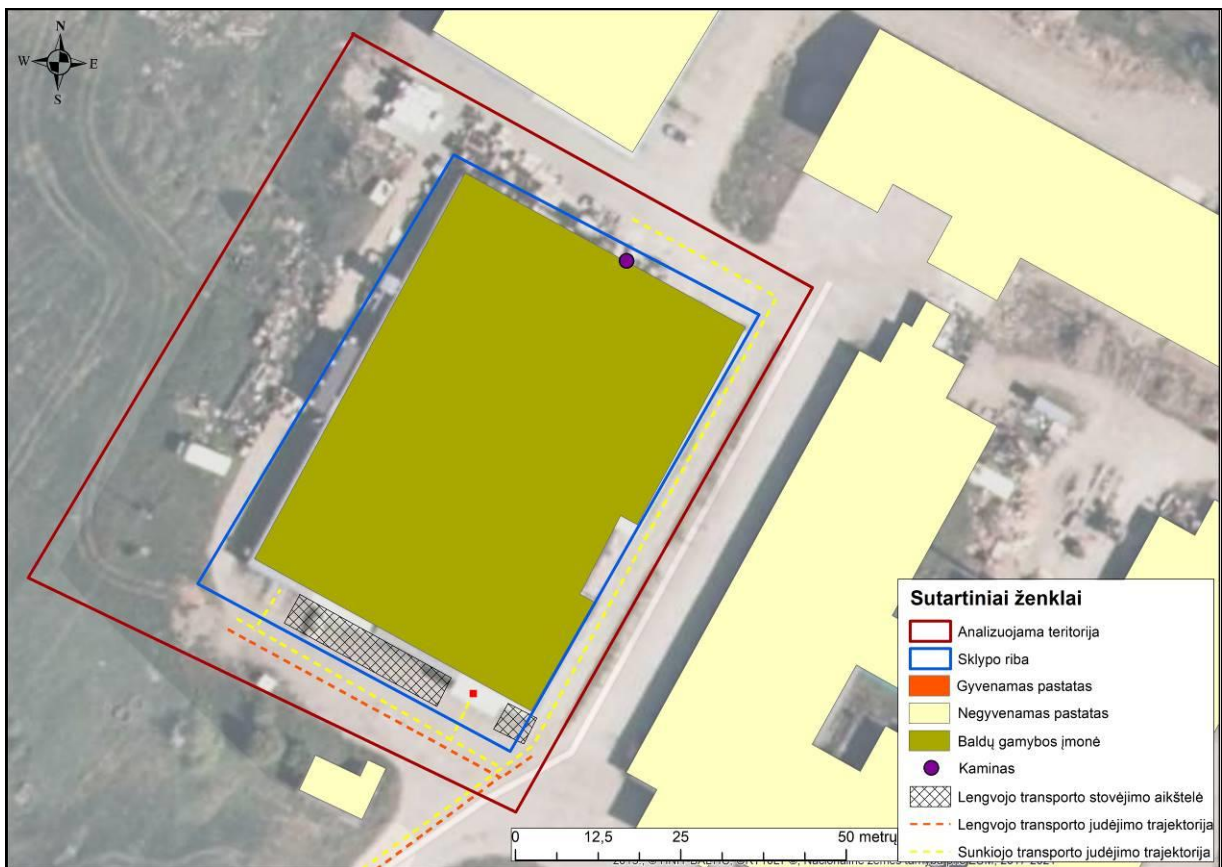
Statinių išsidėstymas

O. Bistrovo individuali įmonė savo veiklą vykdo sklype, adresu Agilos g. 14, Triušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav. ir aplink šį sklypą esančioje valstybinėje žemėje. Sklypo kad. Nr. 5558/0005:12, plotas – 0,4004 ha, žemės sklypo naudojimo paskirtis – kita, žemės sklypo naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos.

Šiuo metu baldų gamybos įmonės padalinyje nėra planuojami jokie statybų ar rekonstrukcijos darbai.

Statiniai, aikštelės:

- ▶ Baldų gamybos įmonė (veiklos teritorijos schemoje pažymėta žalia spalva). Šiame pastate vykdoma baldų gamybos veikla. Taip pat jame yra įsikūrusios administracinės patalpos bei darbuotojų buitinės patalpos.
- ▶ Kaminas (teritorijos schemoje pažymėta violetiniu tašku).
- ▶ Lengvojo transporto parkavimo vietos (teritorijos schemoje pažymėta juodais kvadratais).
- ▶ Sunkiojo transporto judėjimo trajektorija (teritorijos schemoje pažymėta geltonu punktyru).
- ▶ Lengvojo transporto judėjimo trajektorija (teritorijos schemoje pažymėta oranžiniu punktyru).

1 pav. Statiniai, įrenginiai, aikštelės

2.4 Darbo režimas darbuotojai

Baldų gamybos įmonės padalinyje darbas organizuojamas 251 dienas per metus, 5 d.d. per savaitę. Viso įmonėje dirba 20 darbuotojų.

2.5 PŪV vykdymo terminai ir eiliškumas, vykdymo trukmė

Baldų gamybos įmonė šiuo metu vykdo savo veiklą. Eksploatacijos laikas neribojamas.

2.6 Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo sąsaja su planavimo ir projektavimo etapais

Šiuo metu nėra atliekamos jokios planavimo ar projektavimo procedūros.

2.7 Analizuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

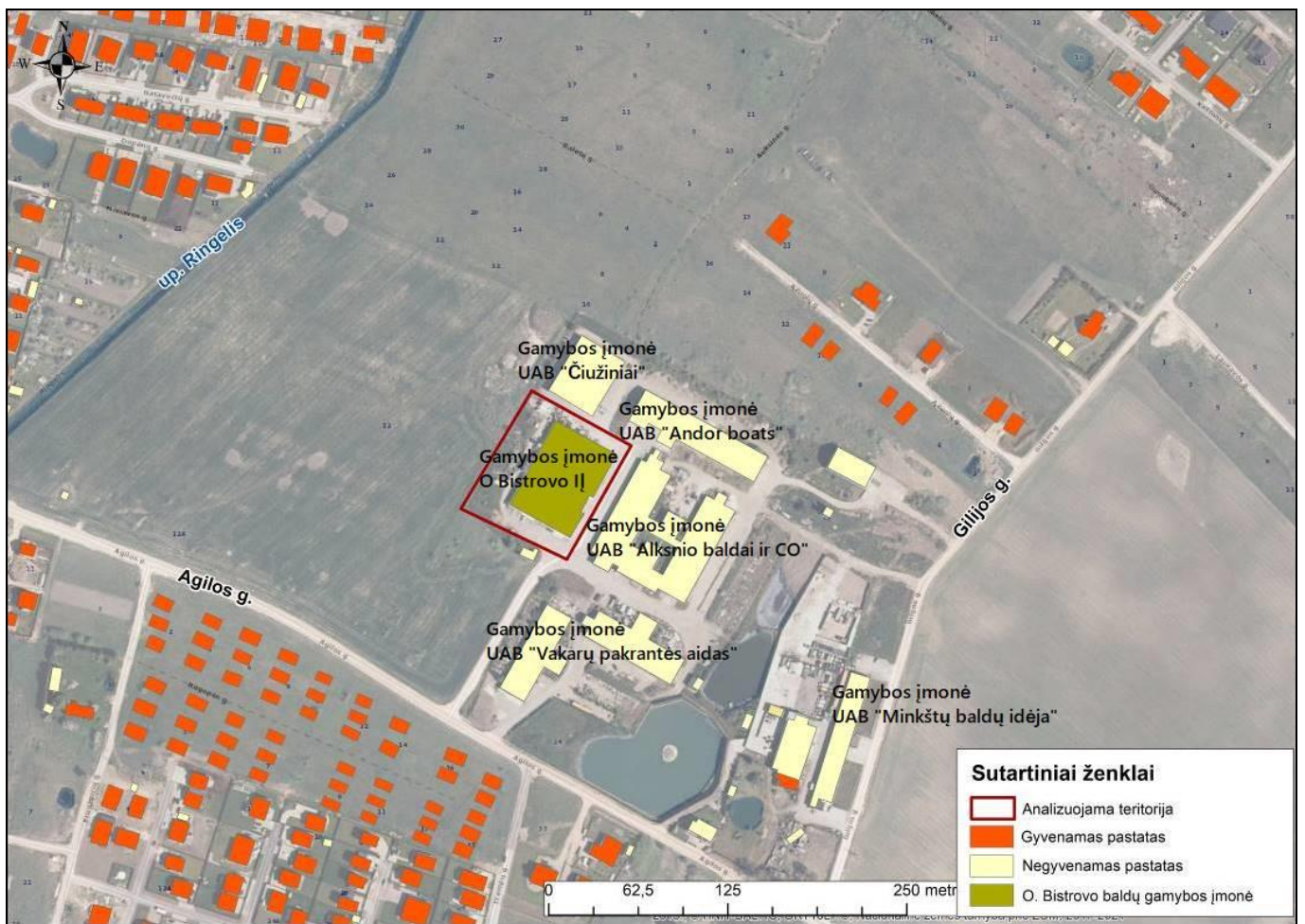
Analizuojamo objekto veiklos, vietos ir vykdymo technologijos alternatyvos neanalizuojamos, nes veikla jau yra vykdoma eilę metų ir jokie statybų, rekonstrukcijos, plėtros darbai nenumatomi.

3 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

3.1 Ūkinės veiklos vieta

O. Bistrovo individuali įmonė savo veiklą vykdo Klaipėdos rajone, Sendvario seniūnijoje, Triušelių kaime, Agilos g. 14, sklypo, kurio kad. Nr. 5558/0005:12 ir aplink šį sklypą esančioje valstybinėje žemėje.

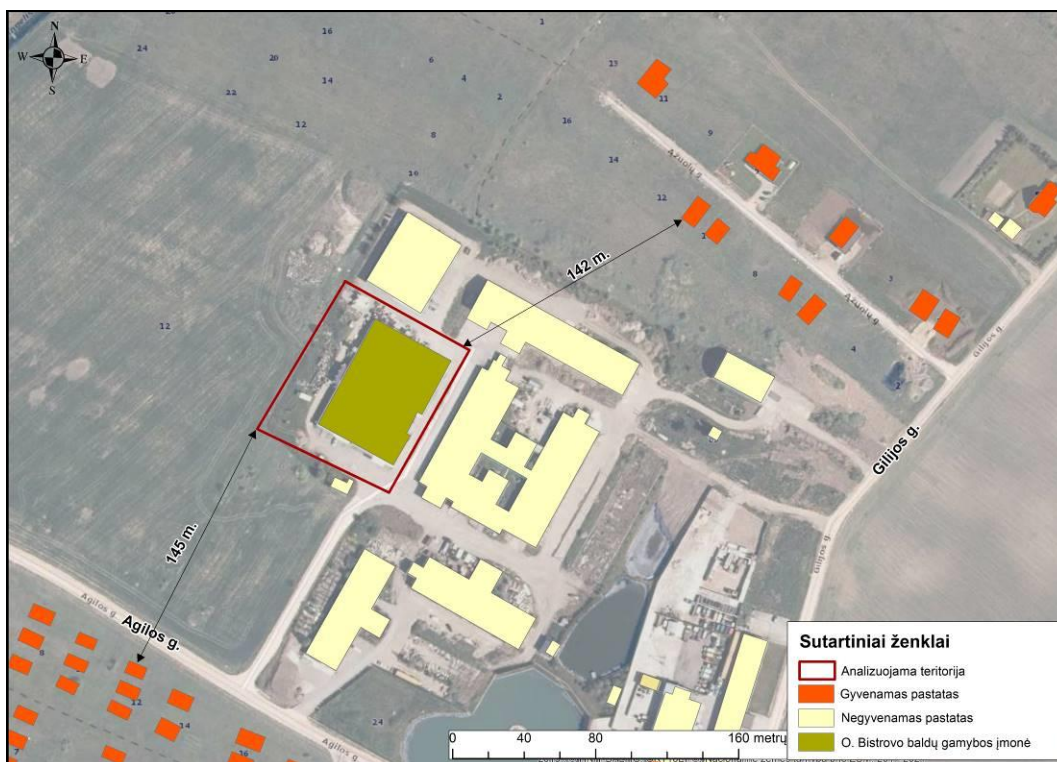
Teminis žemėlapis su gretimybėmis pateiktas 2 paveiksle.

2 pav. Analizuojamos ūkinės veiklos vieta

Esamos ir suplanuotos gyvenamosios teritorijos

Artimiausi gyvenamieji pastatai, adresu Ažuolų g. 10 ir Ragupės g. 12, Triušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav., nuo analizuojamo objekto veiklos ribos atitinkamai yra nutolę apie 142 (šiaurės rytų kryptimi) ir 145 (pietų kryptimi) metrus. Naujai suplanuotos gyvenamosios teritorijos yra išsidėsčiusios netolimoje analizuojamo objekto gretimybėje ir minimalus atstumas nuo analizuojamo objekto iki jų yra 65 metrai ir daugiau.

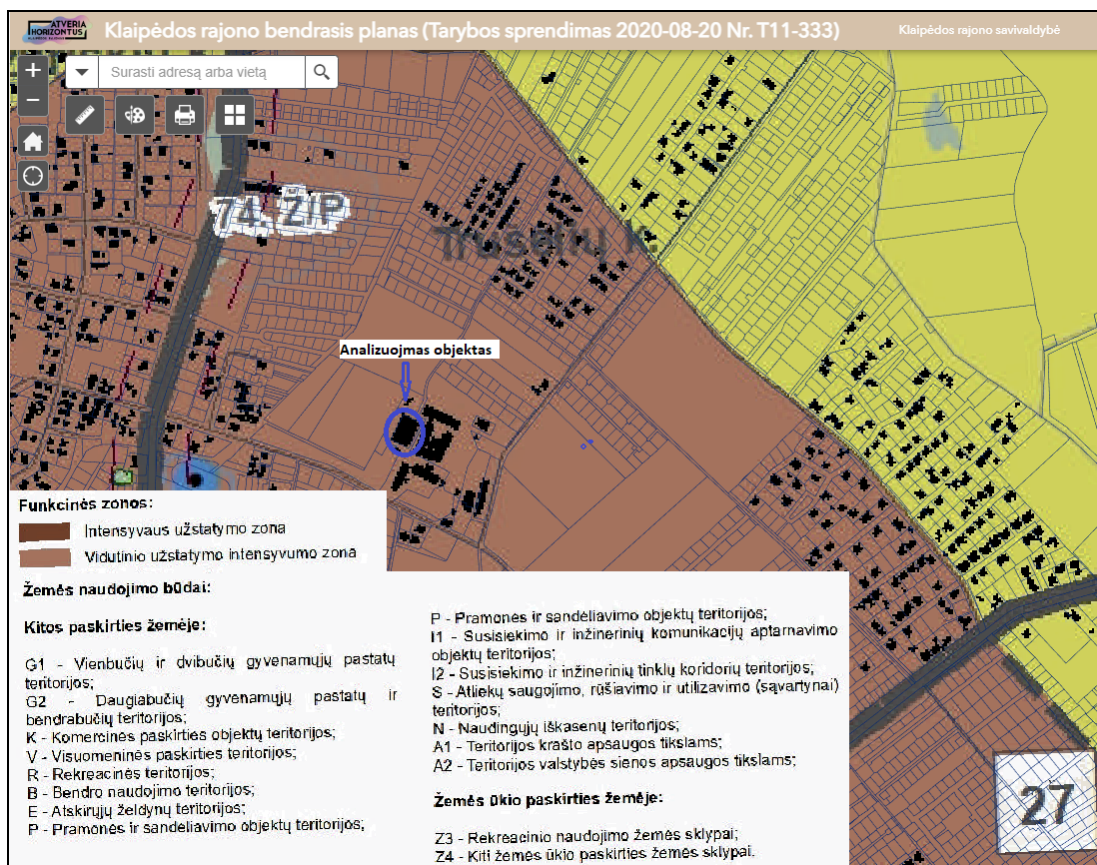
3 pav. Artimiausia gyvenamoji aplinka

Svarba aplinkosaugos atžvilgiu

- **Saugomos teritorijos.** Analizuojama teritorija į nacionalinės ir europinės svarbos saugomas teritorijas nepatenka. Artimiausios saugomos teritorijos nuo analizuojamo objekto nutolusios didesniu nei 6,07 km atstumu. Artimiausia nacionalinės svarbos saugoma teritorija – Pajūrio regioninis parkas, nuo analizuojamos teritorijos nutolęs apie 4,6 km šiaurės kryptimi.
- **Mišakai, kertinės miško buveinės.** Baldų gamybos įmonė savo veiklą vykdo nemiškingoje teritorijoje. Atstumas iki artimiausio didesnio vienalyčio Radailių miško masyvo yra apie 2,2 km šiaurės rytų kryptimi.
- **Vandens telkiniai ir apsaugos zonos.** Analizuojamas objektas nepatenka į vandens telkinių apsaugos zonas ar vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas. Artimiausi atviri vandens telkiniai, tai up. Ringelis, nuo analizuojamos teritorijos nutolęs 0,25 km vakarų kryptimi.
- **Vanduo.** Analizuojamas objektas į potvynių zonas, karstinį regioną ir mineralinio vandens vandenvietes, jų apsaugos zonas, juostas ir panašiai - nepatenka. Analizuojamas objektas taip pat nepatenka į vandens telkinių apsaugos zonas ar vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas, todėl analizuojama veikla nepažeidžia paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų apsaugos reglamentų, patvirtintų aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 su pakeitimais. Artimiausia naudojama požeminio vandens vandenvietė – GNSB „Trušelių būstas“ (Klaipėdos apskr., Klaipėdos r. sav., Sendvario sen., Trušelių k.) požeminio vandens vandenvietė (Nr. 5140), nuo analizuojamos teritorijos nutolusi ~0,8 km.

3.2 Žemėnauda

Remiantis Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano pagrindiniu brėžiniu (patvirtinto 2020-08-20 Tarybos sprendimu Nr. T11-333) teritorija, kurioje vykdoma baldų gamybos veikla patenka į vidutinio užstatymo intensyvumo zoną. Remiantis minimu brėžiniu analizuojamoje teritorijoje yra galimi šie žemės naudojimo būdai: G1, G2, K, V, R, B, I2, E, N. Analizuojamas objektas savo veiklą šioje vietoje vykdo jau eilę metų. Plėtros darbai nėra numatomi.

4 pav. Ištrauka iš Klaipėdos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano pagrindinio brėžinio (patvirtinto 2020-08-20 Tarybos sprendimu Nr. T11-333)

O. Bistovo individuali įmonė savo veiklą vykdo sklype, adresu Agilos g. 14, Triušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav. Šiuo metu ši teritorija yra užstatyta statiniais ir kita inžinerine infrastruktūra.

- **Agilos g. 14**, Triušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav., kadastrinis Nr. 5558/0005:12 Taurakalnio k.v., unikalus Nr. 5558-0005-0012, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita, naudojimo būdas – pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas yra 0,4004 ha, iš kurių 0,4004 ha – užstatyta teritorija. Šio sklypo žemės nuosavybės teisės priklauso O Bistovo individualiai įmonei.

- Vandens tiekimo ir nuotekų, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros apsaugos zonos (0,016 ha);
- Elektros tinklų apsaugos zonos (0,0148 ha).

3.3 Vietovės infrastruktūra

Privažiavimo keliai

Į analizuojamą teritoriją patenkama jvažiavimu iš Agilos gatvės.

Šilumos tiekimas

Analizuojamo objekto veiklos metu šiluma gaminama dviejuose granuliniuose katiluose.

Vandens tiekimas ir nuotekų susidarymas.

Vandens naudojimas. Detalesnė informacija apie sunaudojamą vandenį pateikiama Ataskaitos skyriaus „Produkcija, pajėgumas, žaliavos, ištekliai“ skyrelyje „Gamtiniai, energetiniai ištekliai“.

Analizuojamos veiklos metu susidaro šios nuotekos:

- buitinės nuotekos – iš administracinių - buitinių patalpų sanitarinių mazgų;
- paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos - nuo atvirų, kieta danga padengtų teritorijų bei nuo pastatų stogų.

Buitinės nuotekos

Baldų gamybos įmonės buitinėse patalpose susidaro buitinės nuotekos (iš tualetų, praustuvių). Buitinės nuotekos kaupiamos tam skirtame rezervuare, iš kurio yra išvežamos UAB „Klaipėdos vandenys“ pagal sudarytą sutartį. Buitinių nuotekų apskaita vykdoma pagal sunaudojamo vandens apskaitos prietaiso rodmenis.

7 lentelė. Buitinių nuotekų kiekis

Pavadinimas	Kiekis per metus, m ³
Nuotekos iš personalo buitinių patalpų	352

Paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos

Veiklos teritorijoje nuo kieta danga dengtų teritorijų bei pastatų stogų susidaro paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos. Visos susidarantios paviršinės nuotekos surenkamos ir išleidžiamos natūraliai infiltruoti į gamtinę aplinką.

Analizuojamos veiklos pastato užimamas plotas yra apie 0,32 ha, o kieta danga dengtos teritorijos užima apie 0,27 ha.

Kanalizuojamos galimai taršios teritorijos paviršinių nuotekų kiekis apskaičiuojamas pagal Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamente nurodytą formulę:

$$Q_{\text{vidutinis metinis}} = 10 \times H \times \Psi \times F \times k, [\text{m}^3/\text{metus}]$$

čia:

H – vidutinis daugiametis kritulių kiekis Klaipėdos apylinkėse 800 mm; (pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie LR Aplinkos ministerijos duomenis tinklapyje);

Ψ – paviršinio nuotėkio koeficientas; Ψ - 0,83 – kietoms, vandeniui nelaidžioms, dangoms; Ψ - 0,85 – stogų dangoms;

F – kanalizuojamos teritorijos plotas, išskyrus žaliuosius plotus, kuriuose įrengta vandens surinkimo infrastruktūra, ha;

k – paviršinio nuotėkio koeficientas, atsižvelgiant į tai, ar sniegas iš teritorijos pašalinamas. Jei sniegas pašalinamas k=0,85, jei nešalinamas – k=1.

$$Q_{\text{vidutinis metinis}} = 10 \times 800 \times 0,83 \times 0,27 \times 1 = 1\,792,8 \text{ (m}^3/\text{metus)}.$$

Kanalizuojamas paviršinių nuotekų kiekis nuo pastatų stogų:

$$Q_{\text{vidutinis metinis}} = 10 \times 800 \times 0,85 \times 0,32 \times 1 = 2\,176 \text{ (m}^3/\text{metus)}.$$

8 lentelė. Paviršinių (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekų kiekis

Pavadinimas	Kiekis per metus, m ³
Paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos nuo pastatų stogų	2 176
Paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos nuo kietų dangų	1 792,8
Viso:	3 968,8

Atliekų susidarymas

Analizuojamos veiklos metu susidaro buitinės ir gamybinės atliekos. Įmonėje atliekama atliekų apskaita. Elektroninėje erdvėje GPAIS sistemoje pildomos atliekų susidarymo ir išvežimo apskaitos. GPAIS sistemoje rengiama atliekų susidarymo ir pridavimo metinės ataskaitos.

Visos gamybos metu susidariusios atliekos nėra tvarkomos vietoje, jos yra rušiuojamos pagal atliekos rūšį. Atliekos reguliariai perduodamos licencijuotoms atliekų tvarkymo įmonėms pagal iš anksto sudarytas sutartis ir išvežamos iš teritorijos.

Atliekų sąrašas pateikiamas 9 lentelėje.

Įvairių tiekiamų prekių pakuotės atliekos yra homogeniškos, pagamintos iš vienos rūšies medžiagos, švarios, tinkamai surenkamos ir perduodaos perdirbti.

Analizuojamo objekto veiklos metu nesusidaro jokios radioaktyvios atliekos.

9 lentelė. Atliekų susidarymas

Kodas	Pavadinimas	Patikslintas pavadinimas
20 03 01	Mišrios komunalinės atliekos	Komunalinės atliekos, susidarančios darbuotojų administracinėse ir buitinėse patalpose
08 04 09	Klijų ir hermetikų, kuriuose yra organinių tirpiklių ar kitų pavojingų cheminių medžiagų, atliekos	Klijų ir hermetikų atliekos, užterštos organiniais tirpikliais ar kitomis pavojingomis medžiagomis
15 01 01	Popieriaus ir kartono pakuotės	Popierinės ir kartoninės pakuotės
15 01 03	Medinės pakuotės	Pakuočių atliekos
15 01 10*	Pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	Pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos
15 01 04 02	Kitos metalinės pakuotės	Metalinės pakuotės, įskaitant suslėgto oro talpyklas, kuriose yra pavojingų medžiagų
15 02 02*	Absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	Absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis
20 01 01	Popierius ir kartonas	Popierius ir kartonas
20 01 27	Dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriuose yra pavojingų medžiagų	Dažai, rašalas, klijai ir dervos, kuriose yra pavojingų medžiagų
15 01 02 02	Kitos plastikinės pakuotės	Plastikinės pakuotės
20 01 37*	Mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų	Mediena, kurioje yra pavojingų cheminių medžiagų
20 01 21 01*	Dienos šviesos lempos	Dienos šviesos lempos

3.4 Žemės sklypo įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas objektus, nurodytus LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje¹

Gyventojai

Teritorija, kurioje savo veiklą vykdo baldų gamybos įmonė, įsikūręs Klaipėdos rajono savivaldybėje, Sendvario seniūnijoje, Triušelių kaime, Agilos gatvėje. Klaipėdos rajono savivaldybėje 2022 metais buvo fiksuojami 59 419 gyventojai, Sendvario seniūnijoje 2021 metais gyveno 10 969 gyventojai, o Triušelių kaime – 1 794 gyventojai.

Artimiausi gyvenamieji pastatai, adresu Ažuolų g. 10 ir Ragupės g. 12, Triušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav., nuo analizuojamo objekto veiklos ribos atitinkamai yra nutolę apie 142 (šiaurės rytų kryptimi) ir 145 (pietų kryptimi) metrus.

Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nėra rekreacinių, kurortinių ar visuomeninės paskirties objektų.

Artimiausios gydymo įstaigos:

- UAB „Mano šeimos gydytojas“ Turalaukio filialas, nuo analizuojamo objekto teritorijos nutolusi apie 3,66 km vakarų kryptimi.

¹ 53 str. 1 dalis – SAZ draudžiama:

- 1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
- 2) įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
- 3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
- 4) planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonoje leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Artimiausios švietimo ir ugdymo institucijos:

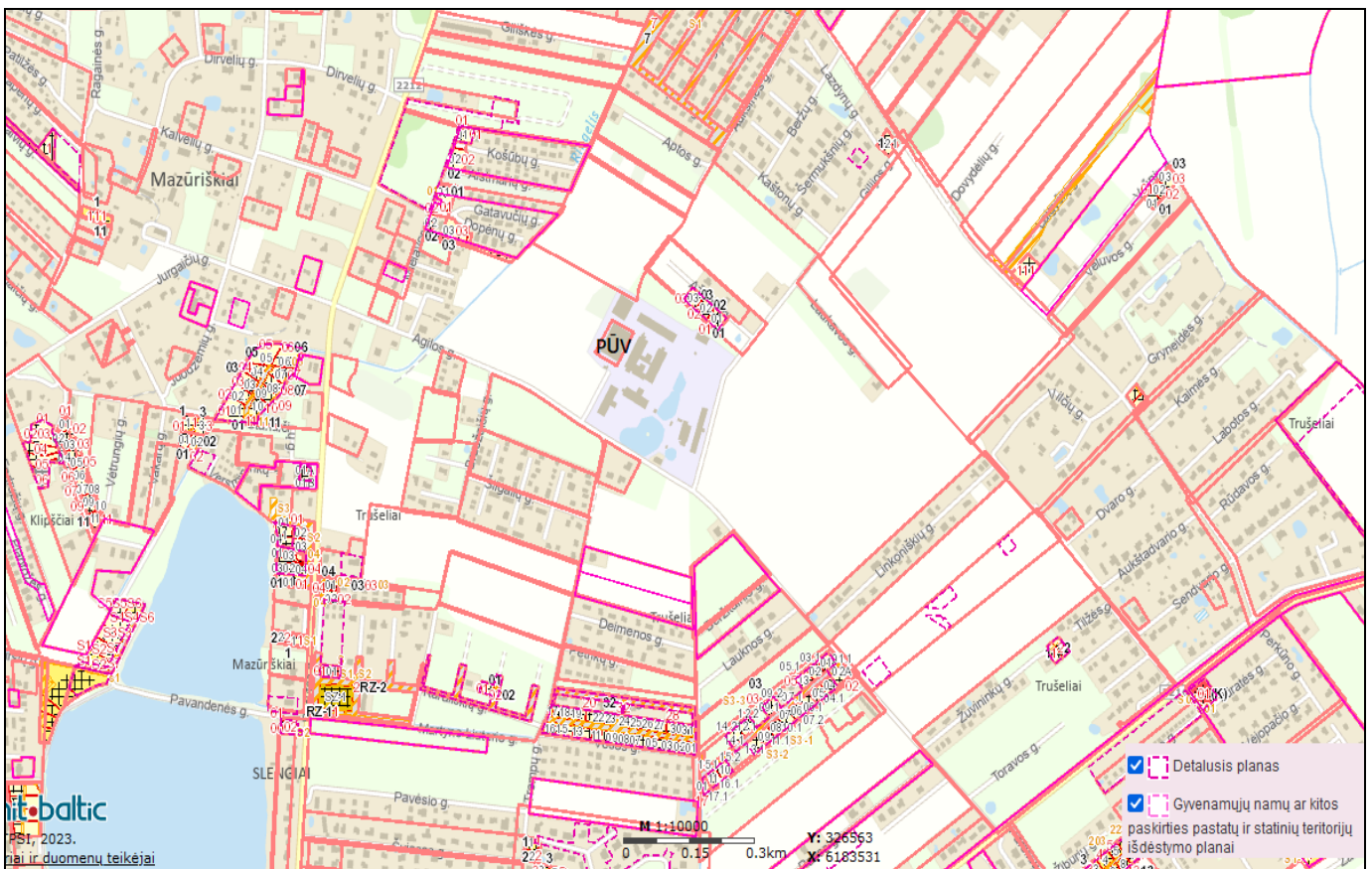
- ▶ Klaipėdos r. Slengių mokykla-daugiafunkcinis centras, nuo analizuojamos teritorijos nutolęs apie 1,5 km pietų kryptimi.
- ▶ VŠĮ „Vaikų pieva“, nuo analizuojamos teritorijos nutolęs apie 1,46 km pietryčių kryptimi.

Artimiausioje analizuojamo objekto gretimybėje yra įsikūrusios ir savo veiklą vykdo šios įmonės: UAB „Andor Boats“, UAB „Minkštų baldų idėja“, UAB „Eko žaliavos“, UAB „Avipeksa“, MB „Italjansas“ ir kt. Šiuo metu baldų gamybos įmonė jau vykdo savo veiklą, todėl tolimesnės įmonės eksploatacijos metu neprognozuojami trukdžiai ar kiti reikšmingi poveikiai artimiausiosioms vykdomoms veikloms.

Artimiausias inžinerinis objektas – su analizuojama teritorija besiribojanti Agilos gatvė.

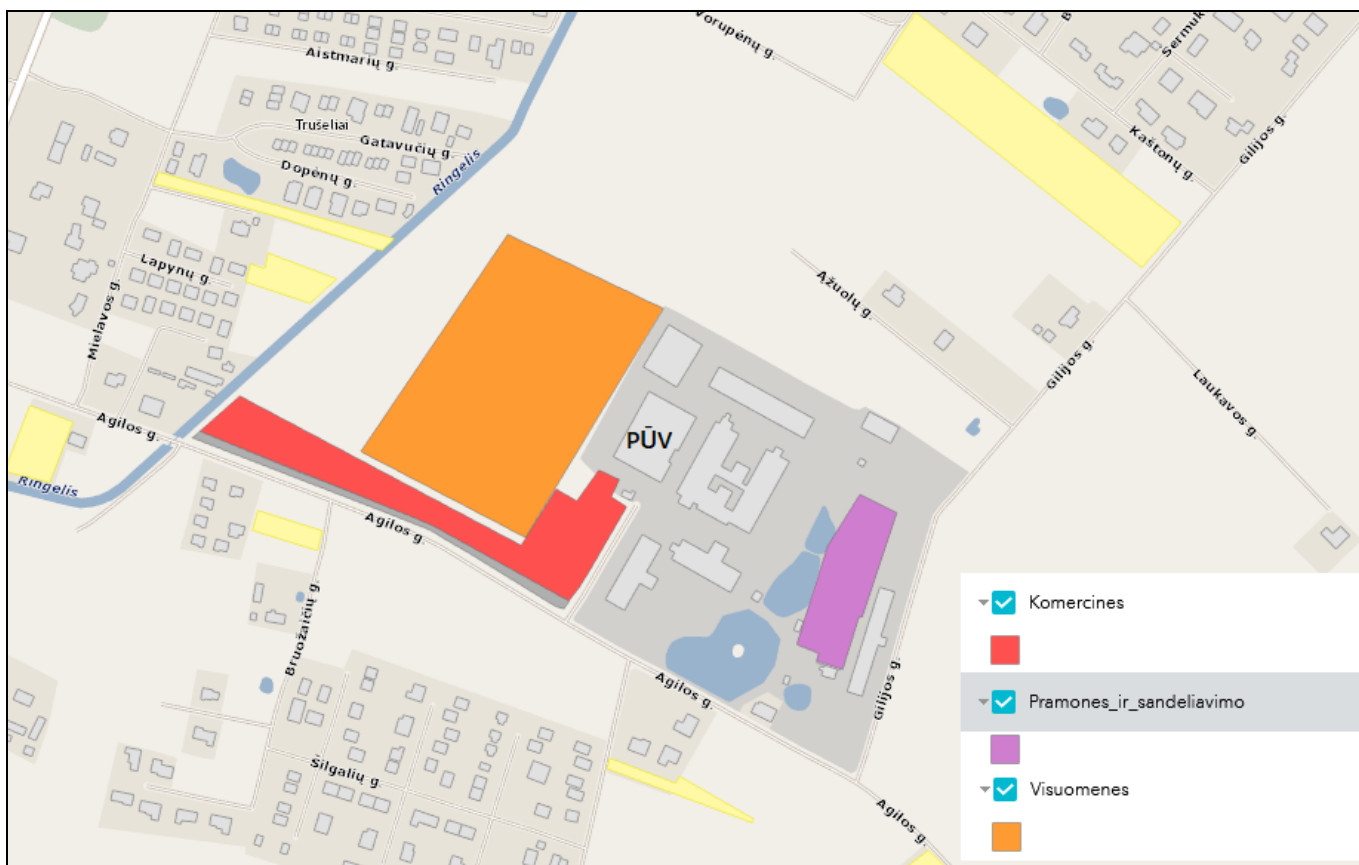
Artimiausios suplanuotos gyvenamosios ir visuomeninės paskirties teritorijos

Naujai suplanuotos gyvenamosios teritorijos yra išsidėsčiusios netolimoje analizuojamo objekto gretimybėje ir minimalus atstumas nuo analizuojamo objekto iki jų yra 65 metrai ir daugiau.

5 pav. Artimiausios suplanuotos gyvenamosios teritorijos

Artimiausia suplanuota visuomeninės paskirties teritorija, vakarinėje pusėje ribojasi su valstybinės žemės ploteliu, o pastarasis ribojasi su PŪV sklypu. Triukšmo lygis ties čia teritorija siekia 52 dBA.

6 pav. Artimiausios suplanuotos kitos paskirties teritorijos

Artimiausios rekreacinės teritorijos

- Radailių miškas, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs apie 2,1 km šiaurės rytų kryptimi;
- Bevardis tvenkinys, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs apie 0,92 km pietvakarių kryptimi;

Suplanuotų naujų rekreacinių teritorijų 3 km spinduliu neidentifikuota.

Kitų objektų, nurodytų LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje, artimiausioje gretimybėje nenustatyta.

4 PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, POVEIKIO ĮVERTINIMAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinamas planuojamos ūkinės veiklos objektas - esama ir/ar planuojama vykdyti ūkinė veikla, gamtinė ir gyvenamoji aplinka, kurioje bus vystoma analizuojama veikla, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusimačius planuojamos vykdyti ūkinės veiklos kryptį, apimtis ir įsivertinus gamtinę ir gyvenamąją aplinką, kurioje ji bus vykdoma, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai planuojamos ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizikinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.

Ataskaitoje analizuojami PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai:

- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.

4.1 Oro tarša

Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomenei ir aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. Jų koncentracija aplinkos ore padidėja dažniausiai tuomet, kai nėra vėjo ir oro srautai apatiniuose atmosferos sluoksniuose juda nepakankamai, kad išsklaidytų besikaupiančius teršalus. Kuo mažesnis dalelių skersmuo, tuo gilesnius kvėpavimo takus jos pasiekia ir ten nusėda. Didesnės dalelės sulaikomos viršutiniuose kvėpavimo takuose ir dažniausiai čiaudint ar kosint iš jų pašalinamos. Smulkesnės dalelės nusėdusios gilesniuose kvėpavimo takuose gali išbūti nuo 2 savaičių iki 1 metų. Tokiu būdu susiformuoja palanki terpė išsivystyti lėtinei ligai. Be to, kietųjų dalelių savybė absorbuoti toksines medžiagas bei mikroorganizmus ir pernešti juos į gilesnius kvėpavimo takus, gali sąlygoti lėtinius apsinuodijimus, alergines organizmo reakcijas.

Simptomai: priklausomai nuo kietųjų dalelių koncentracijos, jos gali sukelti kvėpavimo takų sudirginimo reiškinius, dėl ko gali paūmėti lėtinių kvėpavimo takų ligų (ypač bronchinės astmos, obstrukcinio bronchito ir kt.) eiga.

Azoto oksidai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai.

Tai medžiaga, pasižyminti tiesioginiu toksiniu poveikiu įkvėpus. Patekęs į kraują su hemoglobinu, sudaro ilgalaikį junginį methemoglobiną, kuris neperneša deguonies, todėl sunkių apsinuodijimų atvejais įvairios organizmo sistemos pažeidžiamos dėl deguonies trūkumo.

Simptomai: akių, nosies ir gerklės dirginimas, dusulys, kosulys (gali būti su gleivėmis), padidėja kvėpavimo takų jautrumas medikamentams, mažinantiesiems bronchų spindį, susilpnėja plaučių funkcija (ypač sergantiems lėtine obstrukcine plaučių liga), padidėja kvėpavimo takų imlumas kvėpavimo takų infekcijoms (ypač vaikų), paūmėja kvėpavimo takų alerginės uždegiminės reakcijos, sergantieji kvėpavimo ir kraujotakos sistemos ligomis pajunta sveikatos pablogėjimą.

Anglies monoksidas

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkantį deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Simptomai: kvėpavimo takų dirginimas, kosulys, dusulys, ašarojimas. Anglies monoksido poveikyje suaktyvėja širdies ir kraujotakos sistemos ligos, suprastėja koordinacija ir laiko suvokimas, stebimas neigiamas poveikis vaisiaus vystymuisi.

Angliavandeniliai LOJ

Lakiaisiais organiniais junginiais (LOJ) laikomos medžiagos, susidedančios iš anglies, deguonies, vandenilio, halogenų ir t.t. ir pan. atomų, (išskyrus anglies oksidus ir neorganinius metalų karbidus), kurių virimo temperatūra yra mažesnė nei 250 laipsnių celsijaus esant normaliam atmosferos spaudimui. Tokios cheminės medžiagos sukelia troposferinio ozono, kenksmingo žmonių sveikatai susidarymą.

Svarbiausias LOJ aplinkai keliamas pavojus - dalyvavimas fotocheminėse reakcijose (saulės radiacijos poveikyje), sukeliančiose Ozono susidarymą troposferoje (apatiniuose atmosferos sluoksniuose). Skirtingai nuo stratosferinio ozono, apsaugančio žemę nuo kenksmingų ultravioletinių spindulių, troposferoje susidarantis ozonas sukelia kvėpavimo ligas ir kenkia aplinkai.

Lakųjų organinių junginių skaičius yra labai didelis. Dėl šios priežasties baigtinio tokių junginių sąrašo nėra, todėl jiems taikomi bendresnio pobūdžio apibrėžimai.

Etanolis

Žmones etanolis gali veikti įkvėpus, esant kontaktui su akimis ar oda ir prarijus. Pagrindinis neigiamas poveikis gali kilti, vartojant alkoholinius gėrimus. Etanolio garai pasižymi mažu ūmiu toksiškumu, vidutiniškai dirgina akis. Apie etanolio garų poveikį įkvėpus trūksta informacijos, nes manoma, kad tai nėra aktualu, kadangi etanolio garai mažai toksiški ir jų rizika žmonių sveikatai minimali. Etanolis klasifikuotas tik kaip labai degi medžiaga. Esant didelėms etanolio garų koncentracijoms, garai gali sukelti akių dilgsėjimą, ašarojimą.

Acetonas

Acetonas dažniausiai naudojamas dažams, klijams atskiesti ir valyti. Taip pat acetonas yra sudėtinė kai kurių plastikų, pluoštų, vaistų ir kitų chemikalų gamybos proceso dalis. Viena iš svarbiausių tokio acetono panaudojimo sričių yra jo reakcija su fenoliu, kurios metu gaunamas bisfenolis A, viena iš svarbiausių medžiagų gaminant polikarbonatus, poliuretanus ir epoksidines dervas.

Acetonas gali sukelti neigiamą poveikį įkvėpus, esant kontaktui su akimis ar oda ir prarijus. Gali būti absorbuojamas per odą. Pagrindinis patekimo į žmogaus organizmo būdas – patekimas įkvėpus. Acetonas įkvėpus greit absorbuojamas (absorbuojama 70–80 % įkvėpto kiekio), greit pasiskirsto audiniuose su didesniu vandens kiekiu, nesikaupia riebaliniuose audiniuose.

PŪV oro taršos šaltiniai ir teršalų kiekio nustatymas

Analizuojamame objekte teršalai į aplinkos orą gali išsiskirti iš oro šalinimo sistemos ortakių. Minkštų baldų gamyboje teršalai išsiskiria baldų detalių klijavimo procese. Taip pat teršalai išsiskiria sugedusios gamybinės įrangos, metalinių detalių suvirinimo metu.

Taip pat PŪV metu oro tarša išsiskirs iš PŪV teritorijoje ir jos prieigose manevruojančio lengvojo ir sunkiojo transporto. Krovos darbams atlikti naudojami dujinis ir mechaninis (rankinis) krautuvas. Dujinis krautuvas naudojamas epizodiškai ir trumpą laiko tarpą, todėl jis negeneruos reikšmingos oro taršos ir jis nėra analizuojamas atskaitoje.

Stacionarių oro taršos šaltinių parametrai ir dabartiniai taršos į aplinkos orą kiekiai nustatyti vadovaujantis O. Bistroy individualios įmonės 2020 metų, aplinkos oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaita, pateikta prieduose.

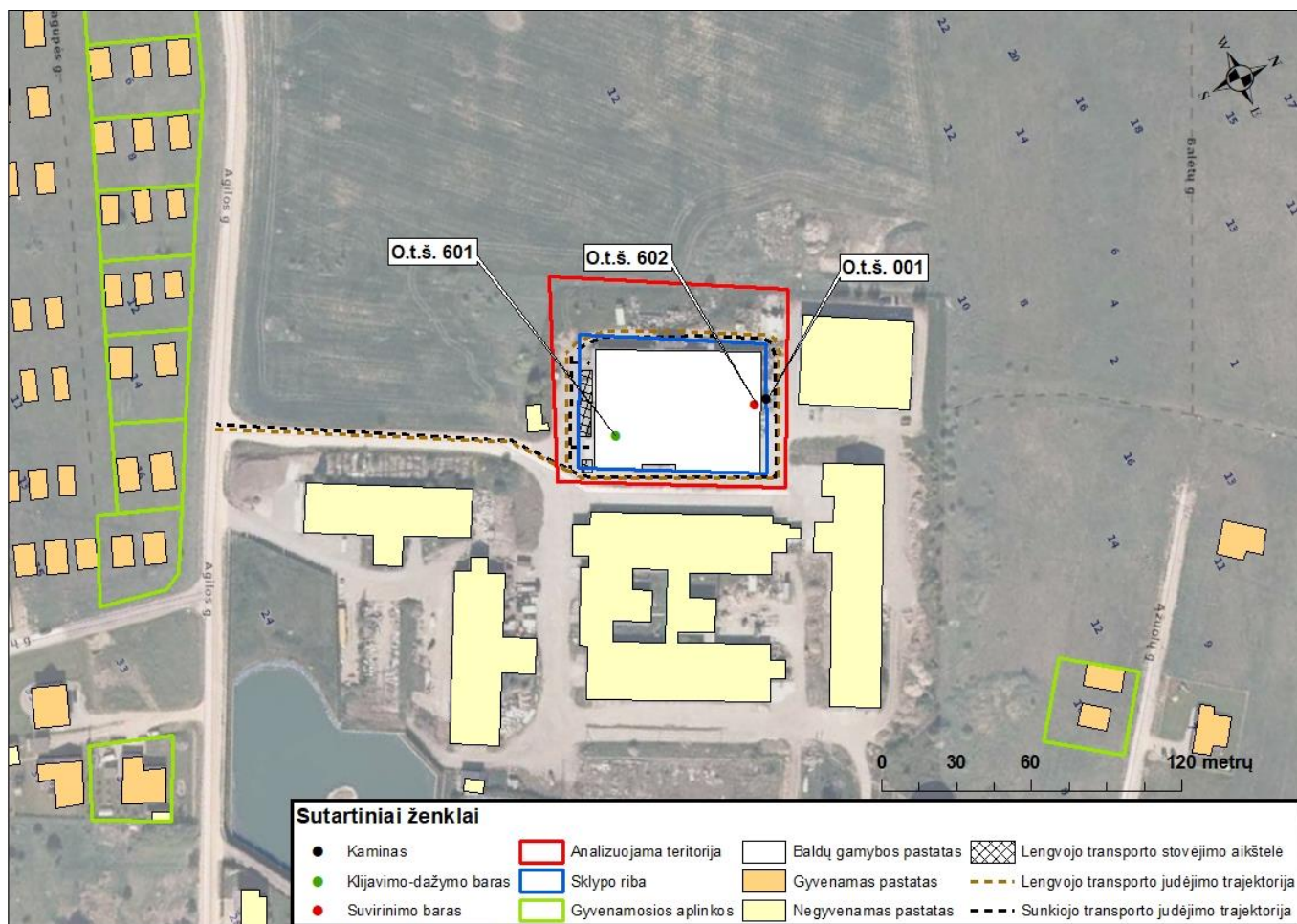
Informacija apie stacionarių oro taršos šaltinių fizinius duomenis pateikta 10 lentelėje, orą teršiančių medžiagų metinės ir momentinės emisijos iš kiekvieno taršos šaltinio – 11 lentelėje, stacionarių oro taršos šaltinių išsidėstymo schema – 7 pav..

10 lentelė. Stacionariųjų oro taršos šaltinių fiziniai duomenys

Taršos šaltiniai					Išmetamųjų dujų rodikliai pavyzdžio paėmimo (matavimo) vietoje			Teršalų išmetimo trukmė, val./metus
Pavadinimas	Nr.	Koordinatės	Aukštis, m	Išmetimo angos matmenys, m	Srauto greitis, m/s	Temperatūra, °C	Tūrio debitas, Nm ³ /s	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Katilai „Kalvis-300, Kalvis-400“. Kaminas	001	X: 324478 Y: 6183671	6,0	0,3	16,4	189,2	1,09	4600
Neorganizuotas išmetimas iš kljavimo-dažymo baro	601	X: 324463 Y: 6183611	10	0,5	5,0	0	0,98	4200
Neorganizuotas išmetimas iš suvirinimo baro	602	X: 324478 Y: 6183666	10	0,5	5,0	0	0,98	8

11 lentelė. Tarša į aplinkos orą iš stacionariųjų oro taršos šaltinių

Cecho ar kt. pavadinimas arba Nr.	Taršos šaltiniai		Teršalai		Tarša			Metinė t/metus
	Pavadinimas	Nr.	Pavadinimas	Kodas	Vienkartinis dydis			
					vnt.	vidut.	maks.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Katilinė	Katilai „Kalvis-300, Kalvis-400“. Kaminas	001	Kietosios dalelės (A)	6493	mg/Nm ³	29,2	31,6	0,1856
			Anglies monoksidas (A)	177	mg/Nm ³	1701,2	1836,9	0,8550
			Azoto oksidai (A)	250	mg/Nm ³	198,8	208,4	0,1986
Kljavimo-dažymo baras	Neorganizuotas išmetimas iš baro	601	Acetonas	65	g/s	0,01472	0,01555	0,0053
			Butilacetatas	367	g/s	0,02778	0,03333	0,0100
			Butanolis	359	g/s	0,02972	0,03111	0,0107
			Etanolis	739	g/s	0,02083	0,02167	0,0075
			Toluenas	1950	g/s	0,11556	0,13333	0,0416
			Vinilacetatas	2055	g/s	0,00023	0,00046	0,0010
			Metilenchloridas	1343	g/s	0,04378	0,05290	0,8669
LOJ	308	g/s	0,01389	0,02728	0,0011			
Suvirinimo baras	Neorganizuotas išmetimas iš baro	602	Geležis ir jo junginiai	3113	g/s	0,00210	0,00210	0,0001
			Manganas ir jo junginiai	3516	g/s	0,00023	0,00023	<0,0001

7 pav. Oro taršos šaltinių išsidėstymo teritorijoje schema

Oro teršalų emisijų kiekiai išsiskiriantys iš vidaus degimo varikliais varomų automobilių transporto PŪV ribose

Aplinkos oro taršos skaičiavimas atliekamas pagal metodiką EMEP/EEA emission inventory guidebook 2019 (įrašyta į aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.395 patvirtintą „Į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą“, 2005 m. liepos 15 d. įsakymo Nr.D1-378 redakcija). 1.A.3.b.i-iv Road transport 2019. Skaičiavimai atliekami pagal metodikoje pateikiamą apibendrintą skaičiavimo algoritmą Tier 1, paremtą teršalų kiekio apskaičiavimu pagal vidutinės kuro sąnaudas.

Skaičiuojama pagal formulę:

$$E = K S_{\text{vid}} * E F_i / t$$

- E – momentinė emisija, g/s;
- $K S_{\text{vid}}$ – vidutinės kuro sąnaudos, g/km;
- $E F_i$ – atitinkamos kuro rūšies emisijos faktorius atskiram teršalui, g/kg kuro;
- t – mechanizmų darbo laikas paroje s, (detalūs veikimo laikai pateikti skyriuje „Triukšmas“).

12 lentelė. Emisijos faktoriai EF

Taršos šaltinis	Kuro tipas	Kuro sąnaudos, g/km	CO, g/kg	NOx, g/kg	LOJ, g/kg	KD, g/kg
Sunkusis transportas	Dyzelinas	240	7,58	33,37	1,92	0,94
Lengvasis transportas	Dyzelinas	60	3,33	12,96	0,70	1,10
	Benzinas	70	84,7	8,73	10,05	0,03
	Dujos	57,5	84,7	15,20	13,64	0

13 lentelė. Kuro sąnaudų skaičiavimas pagal transporto tipą

Transporto tipas	Transporto priemonių skaičius per dieną, vnt.	Kuro tipas	Transporto priemonių skaičius pagal kuro tipą ²	Vienos transporto priemonės nuvažiuotas atstumas L, km	Visų transporto priemonių nuvažiuotas atstumas Lsum, km	Vidutinės kuro sąnaudos KSvid, g/km	Kuro sąnaudos, kg/d
Sunkusis	4	Dyzelinas	4	0,55	2,20	240	0,53
Lengvasis	20	Dyzelinas	14	0,55	7,70	60	0,46
		Benzinas	5	0,55	2,64	70	0,18
		Dujos	1	0,55	0,66	57,5	0,04

14 lentelė. Išmetami momentiniai ir metiniai teršalų kiekiai į aplinkos orą

Transporto priemonių tipas, skaičius per dieną, vnt.	Kuro tipas	CO		NO ₂		LOJ		KD	
		g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m	g/s	t/m
Sunkusis, 4 vnt.	Dyzelinas	0,00014	0,0010	0,00010	0,0008	0,00004	0,0003	0,00002	0,0001
Lengvasis, 20 vnt.	Dyzelinas	0,00005	0,0004	0,00007	0,0005	0,00001	0,0001	0,00002	0,0001
	Benzinas	0,00054	0,0039	<0,00001	<0,0001	0,00006	0,0005	<0,00001	<0,0001
	Dujos	0,00011	0,0008	<0,00001	<0,0001	0,00002	0,0001	0	0
Viso									
Transportas	-	0,00085	0,00613	0,00018	0,00128	0,00013	0,00093	0,00004	0,00025

Momentinė ir metinė tarša apskaičiuojama, pagal transporto priemonių darbo laiką. Modeliavimo metu vadovaujantis „blogiausio“ scenarijaus principu priimta, kad veikla bus vykdoma 24 val./paroje, 365 d./metuose.

Aplinkos oro užterštumo prognozė

Poveikis orui (oro kokybei) įvertintas atliekant teršalų sklaidos ir koncentracijos ore matematinį modeliavimą programa „ISC – AERMOD – View“ (toliau – AERMOD). AERMOD programa yra skirta pramoninių ir kitų tipų šaltinių (kelių, geležinkelių) ar jų kompleksų išmetamų teršalų sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Oro taršos modeliavimui naudoti šie duomenys ir parametrai:

- *Plano duomenys.* Taršos šaltinių bei privažiavimo kelių padėtis plane;
- *Emisijų kiekiai.* Momentiniai teršalų emisijų į aplinkos orą kiekiai;
- *Sklaidos koeficientas (urbanizuota/kaimiška).* Koeficientas nurodo, kokie šilumos kiekiai yra išmetami nagrinėjamoje teritorijoje;
- *Rezultatų vidurkinimo laiko intervalas.* Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą nagrinėjamam objektui parinkti vidurkinimo laiko intervalai, atitinkantys konkrečiam teršalui taikomos ribinės vertės vidurkinimo laiko intervalams;
- *Taršos šaltinių nepastovumo koeficientai.* Koeficientai nurodo, ar taršos šaltinis teršalus į aplinką išmeta pastoviai ar periodiškai. Koeficientai nustatyti atsižvelgiant į planuojamą taršos šaltinių veikimo laiką;
- *Meteorologiniai duomenys.* Atliekant teršalų sklaidos matematinį modeliavimą konkrečiu atveju naudojamas arčiausiai nagrinėjamos teritorijos esančios hidrometeorologijos stoties penkerių metų meteorologinių duomenų paketas. Šiuo atveju naudoti Klaipėdos hidrometeorologijos stoties duomenys;
- *Receptorių tinklas.* Teršalų koncentracijos skaičiuojamos užsiduotuose taškuose – receptoriuose. Bendras receptorių skaičius – 704 vnt. Receptorių aukštis – 1,5 m virš žemės lygio;
- *Procentiliai.* Siekiant išvengti statistiškai nepatikimų koncentracijų „išsišokimų“, galinčių iškraipyti bendrą vaizdą, modelyje naudojami procentiliai. Šiuo atveju taikyta: azoto dioksido NO₂ 1 val. periodo

² www.regitra.lt statistiniai duomenys.

maksimalios koncentracijos skaičiavimuose – 99,8 procentilis, kietųjų dalelių KD_{10} 24 val. periodo maksimalios koncentracijos skaičiavimuose – 90,4 procentilis, lakiųjų organinių junginių (LOJ), etanolio, acetono, butilacetato, butanolio, tolueno, vinilacetato, metilen chlorido, mangano 1 val. periodo maksimalios koncentracijos perskaičiavimui į 0,5 val. trukmės periodo maks. koncentraciją – 98,5 procentilis;

- **Foninė koncentracija.** Foninė teršalų koncentracija aplinkos ore nustatyta vadovaujantis AAA raštu, t.y. Klaipėdos regiono vidutinių metinių aplinkos oro teršalų kaimo foninių koncentracijų reikšmėmis, pateiktomis, AAA internetiniame tinklalapyje, kartografavimo žemėlapiuose (žiūr. 0 lentelę). Raštas pridedamas dokumento priede;

15 lentelė. Foninė koncentracija. Šaltinis: <http://aaa.lrv.lt>

Miestas	Teršalo pavadinimas ir koncentracija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$				
	KD_{10}	$KD_{2,5}$	NO_2	CO	LOJ
Klaipėda	8,5	6,0	5,3	190,0	0,77

Oro teršalų modeliavimo rezultatai

Didžiausios gautos 1, 8, 24 val. ir vidutinių metinių teršalų koncentracijų reikšmės lygintos su nustatytais jų ribinėmis aplinkos oro užterštumo vertėmis.

16 lentelė. Teršalų ribinės vertės nustatytos žmonių sveikatos apsaugai

Teršalo pavadinimas	Periodas	Ribinė vertė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Lakūs organiniai junginiai	0,5 valandos	1000
Anglies monoksidas	8 valandų	10000
Azoto dioksidas	1 valandos	200
	kalendorinių metų	40
Kietosios dalelės 10	paros	50
	kalendorinių metų	40
Kietosios dalelės 2,5	kalendorinių metų	20
Etanolis	0,5 valandos	1400
	paros	500
Acetonas	0,5 valandos	350
	paros	350
Butilacetatas	0,5 valandos	100
	paros	100
Butanolis	0,5 valandos	100
	paros	100
Toluenas	0,5 valandos	600
	paros	600
Vinilacetatas	0,5 valandos	150
	paros	150
Metilen chloridas	0,5 valandos	8800
	paros	3000
Geležis	paros	40
Manganas	0,5 valandos	10
	paros	1

Objekto išmetamų teršalų sklaidos modeliavimo pažemio sluoksnyje rezultatai pateikiami 17 lentelėje. Detalūs oro taršos sklaidos žemėlapiai (parodantys prognozuojamą PŪV keliamos taršos sklaidą su foninėmis teršalų koncentracijomis) pateikti ataskaitos priede.

17 lentelė. Teršalų pažemio koncentracijų skaičiavimo rezultatų analizė

Medžiagos pavadinimas	Ribinė vertė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$		Maksimali pažeminė koncentracija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimali pažeminė koncentracija ribinės vertės dalimis
Be foninės taršos				
Lakūs organiniai junginiai	1000	0,5 val.	13,8	0,01
Anglies monoksidas	10000	8 val.	507,0	0,05
Azoto dioksidas	200	1 val.	66,4	0,33

Medžiagos pavadinimas	Ribinė vertė, $\mu\text{g}/\text{m}^3$		Maksimali pažeminė koncentracija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Maksimali pažeminė koncentracija ribinės vertės dalimis
	40	metų	3,7	0,09
Kietosios dalelės 10	50	paros	1,9	0,04
	40	metų	0,6	0,02
Kietosios dalelės 2,5	20	metų	0,6	0,03
Etanolis	1400	0,5 val.	20,6	0,01
	500	paros	17,4	0,03
Acetonas	350	0,5 val.	14,6	0,04
	350	paros	12,3	0,04
Butilacetatas	100	0,5 val.	27,5	0,28
	100	paros	23,2	0,23
Butanolis	100	0,5 val.	29,4	0,29
	100	paros	24,8	0,25
Toluenas	600	0,5 val.	114,2	0,19
	600	paros	96,5	0,16
Vinilacetatas	150	0,5 val.	0,2	<0,01
	150	paros	0,2	<0,01
Metilen chloridas	8800	0,5 val.	43,3	<0,01
	3000	paros	36,6	0,01
Geležis	40	paros	0,7	0,02
Manganas	10	0,5 val.	0,1	0,01
	1	paros	0,08	0,08
Su fonine tarša				
Lakūs organiniai junginiai	1000	0,5 val.	14,6	0,01
Anglies monoksidas	10000	8 val.	697,0	0,07
Azoto dioksidas	200	1 val.	71,7	0,36
	40	metų	9,0	0,23
Kietosios dalelės 10	50	paros	10,3	0,21
	40	metų	9,1	0,23
Kietosios dalelės 2,5	20	metų	6,6	0,33

Išvados

- ▶ Atliktas teršalų sklaidos modeliavimas ir rezultatų analizė parodė, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos labiausiai padidės, azoto dioksido, butilacetato, butanolio ir tolueno koncentracija aplinkos ore (0,16 – 0,33 RV). PŪV tarša kitais teršalais bus menka (<0,01 – 0,08 RV).
- ▶ Vertinant kartu su fonine oro tarša, KD_{10} (paros) koncentracija aplinkos ore gali pasiekti iki 0,21 RV, KD_{10} (metų) koncentracija – iki 0,23 RV, $KD_{2,5}$ (metų) koncentracija – iki 0,33 RV, NO_2 valandos koncentracija – 0,36 RV, o NO_2 metų koncentracija – 0,23 RV. Poveikis kitų PŪV generuojamų teršalų (CO, LOI) koncentracija aplinkoje vertinant net ir su fonine tarša bus ženkliai mažesnė (0,01 – 0,07 RV).
- ▶ Leistinos teršalų koncentracijos ore ribinės vertės, vertinant tiek be foninės tiek su fonine tarša, nebus viršijamos.
- ▶ Sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, todėl daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

4.2 Taršos kvapais susidarymas ir jos prevencija

Kvapais – lakios cheminės medžiagos, kurias uoslės organais galime pajusti. Kvapai gali būti malonūs ir nemaloni. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotakai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai

padedą pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolatosa kinta. Nemalonūs kvapai priskiriami prie stresą sukeliančių veiksnių, sutrikdančių miegą, sukeliančių galvos skausmus, kvėpavimo sistemos sutrikimus, pykinimą, nerimą. Ilgalaikis nemalonių kvapų poveikis blogina gyventojų gerbūvj.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas 2011 m. sausio 1 d., įsigaliojusiu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“. Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³), o nuo 2024 metų 5 europiniai kvapo vienetai (5 OUE/m³).

Kvapų matavimo vienetas yra europinis kvapo vienetas vienam kubiniam metrui: OUE/m³. Kvapo koncentracija yra matuojama nustatant praskiedimo faktorių, reikalingą pasiekti aptikimo slenkstį. Kvapo koncentracija, esant aptikimo slenksčiui, iš esmės yra 1 OUE/m³. Šią koncentraciją turi aptikti 50% kvapų komisijos narių.

Remiantis laboratoriniais tyrimais kvapus pagal intensyvumą galima suskirstyti (Kvapų metodinės rekomendacijos):

- 1 OUE/m³ yra kvapo nustatymo riba;
- 5 OUE/m³ yra silpnas kvapas;
- 10 OUE/m³ yra ryškus kvapas.

Taršos kvapais šaltiniai

Nemalonūs kvapai gali susidaryti iš užteršto oro šalinimo sistemos ortakio, minkštųjų baldų surinkimo metu naudojant klijus, kuriuose yra kvapo slenkstį turinčių cheminių junginių. Vadovaujantis „Kvapų valdymo metodinės rekomendacijos“ kvapo slenkstis atitinka 1 OU/m³.

Siekiant nustatyti ar nebus neigiamo poveikio kvapų atžvilgiu, atliktas medžiagų (teršalų) turinčių kvapo slenkstį, modeliavimas.

lentelė. Teršalai turintys kvapo slenkstį, jų kvapo slenkstis ir apskaičiuota kvapo emisija

Pavadinimas	Nr.	Tūrio debitas, m ³ /s	Teršalas	Emisija, g/s	Emisija, mg/s	Konc. iš ortakio, mg/m ³	Kvapo slenkstis, mg/m ³	Kvapo konc. iš ortakio, Ou/m ³	Kvapo emisija, Ou/s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Katilinės kaminas	001	1,09	Azoto dioksidas	-	-	198,8	0,356	558,4	608,7
Klijavimo-dažymo baras	601	0,98	Acetonas	0,01472	14,72	15,020	13,9	1,1	1,1
			Etanolis	0,02083	20,83	21,255	0,28	75,9	74,4
			Metilen chloridas	0,04378	43,78	44,673	3,42	13,1	12,8
			Toluenas	0,11556	115,56	117,918	0,644	183,1	179,4
			Butilacetatas	0,02778	27,78	28,347	0,047	603,1	591,1
			Butanolis	0,02972	29,72	30,327	0,09	337,0	330,2
			Vinilacetatas	0,00023	0,23	0,235	2,16	0,1	0,1
Suminė emisija									1797,8

Kvapo sklaidos modeliavimas

PŪV sukeliama kvapo sklaida aplinkos ore nustatyta modeliavimo būdu naudojant programinę įrangą „ISC – AERMOD – View“. AERMOD modelis skirtas pramoninių ir kitų tipų šaltinių ar jų kompleksų išmetamų teršalų kvapo sklaidai aplinkoje skaičiuoti. Vadovaujantis Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. gruodžio 9 d. Nr. AV – 200 įsakymu „Dėl ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui vertinti teršalų sklaidos skaičiavimo modelių pasirinkimo rekomendacijų patvirtinimo“ LR Aplinkos ministerija AERMOD įvardina kaip vieną iš modelių, kurie gali būti naudojami atliekant strateginį bei išsamų poveikio aplinkai bei sveikatos vertinimus.

Modeliavimo būdu skaičiuojama 1 val. kvapo koncentracija aplinkos ore su 98,08 procentiliu. Kvapo sklaidos modeliavimui naudoti tie patys aplinkos ir taršos šaltinių parametrai, kaip ir modeliuojant oro taršą (informacija pateikiama 4.1 skyriuje Oro tarša).

Kvapo modeliavimo rezultatai

- Modeliavimo būdu nustatyta, kad PŪV generuojama maksimali kvapo koncentracija aplinkos ore PŪV teritorijoje ir jos gretimybėje sudarys 1,1 OU/m³, o artimiausios gyvenamosios aplinkos ore sudarys 0,3 OU/m³. Tai reiškia, kad PŪV generuojama tarša kvapais tiek PŪV teritorijoje tiek gyvenamojoje aplinkoje neviršys leistinos 8 OU/m³ ribinės vertės gyvenamųjų aplinkų ore. Kvapo sklaidos žemėlapis pateiktas ataskaitos prieduose.
- Atsižvelgiant į 2024 metais griežtėjančią kvapo koncentracijos ribinę vertę aplinkos ore (5 OU/m³), pagal galiojantį Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymą, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2010 M. SPALIO 4 D. ĮSAKYMO NR. V-885 „DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 121:2010 „KVAPŲ KONCENTRACIJOS RIBINĖ VERTĖ GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE“ IR KVAPŲ KONTROLĖS GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, atlikus modeliavimą nustatyta, jog PŪV neviršys kvapo koncentracijos ribinės vertės.

4.3 Dirvožemio tarša

Teritorija, kurioje vykdoma baldų gamybos veikla, yra padengta kieta danga. Dirvožemio kasimo darbai nėra numatomi. Gamybos metu dirvožemis nenaudojamas.

Analizuojamame objekte gamyba, o taip pat produkcijos, žaliavų sandėliavimas vykdomi uždaroje patalpose. Veiklos metu naudojamas vanduo, todėl susidaro buitinės ir paviršinės (lietaus ir sniego tirpimo) nuotekos. Baldų gamybos įmonės buitinėse patalpose susidaro buitinės nuotekos (iš tualetų, praustuvių). Buitinės nuotekos kaupiamos tam skirtame rezervuare, iš kurio yra išvežamos UAB „Klaipėdos vandenys“ pagal sudarytą sutartį. Buitinių nuotekų apskaita vykdoma pagal sunaudojamo vandens apskaitos prietaiso rodmenis. Veiklos teritorijoje nuo kieta

danga dengtų teritorijų bei pastatų stogų susidaro paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos. Visos susidarančios paviršinės nuotekos surenkamos ir išleidžiamos natūraliai infiltruotis į gamtinę aplinką. Dėl susidarančių buitinių ir paviršinių nuotekų dirvožemio erozija ar padidinta tarša nesusidaro.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus faktorius, dirvožemio taršos dėl analizuojamos veiklos poveikio nėra.

4.4 Vandens tarša

Detali informacija apie išleidžiamų buitinių, gamybinių ir paviršinių nuotekų tvarkymą pateikta 3.2 skyriuje.

4.5 Triukšmas

Triukšmo poveikis sveikatai

Garso suvokimas

Žmonės su normalia klausa gali suvokti garsus tam tikrame dažnių diapazone, priklausomai nuo garso intensyvumo. Žmogaus ausis paprastai gali girdėti dažnius nuo 20 iki 20 000 Hz ir mūsų ausys yra ypač priderintos prie dažnių tarp 1000 ir 6000 Hz. Garsas, kurio dažnis žemiau 250 Hz paprastai apibūdinamas kaip žemo dažnio garsas; o žemiau 20 Hz, vadinamas infragarsu ir nėra girdimas žmonėms. Garsas, kurio dažnis virš 1000 Hz yra laikomas aukšto dažnio garsu, o garsas kurio dažnis virš 20 000 Hz (žinoma kaip ultragarsu) nėra girdimas žmogaus ausies. Garsai, kurių dažnis mažesnis turi būti garsesni siekiant, kad žmogus juos išgirstų. Pavyzdžiui, vidutinis klausos slenkstis 7 – 8 Hz, yra 100 dB, 20 Hz yra 80 dB, o esant 200 Hz yra 14 dB.

Garso sklidimas

Garsas mažėja (arba sušvelnėja), kai garso bangos aplinkoje tolsta nuo šaltinio. Pagrindiniai veiksniai, kurie turi įtakos garso sklidimui aplinkoje – aplinkos reljefas, kliūtys, atmosferinis slopinimas (absorbicija). Atmosferinis slopinimas yra įtakojamas tokių faktorių, kaip oro temperatūra, drėgmė, slėgis, vėjo greitis ir kryptis. Žemesnio dažnio garsai yra mažiau slopinami atmosferos veiksnių nei aukštesnio dažnio garsai. Kieta žemės danga (pvz: asfaltas arba vanduo) yra linkus atspindėti daugiau garso, o porėtas žemės paviršius atvirkščiai – šiek tiek sugerti garsą.

Fizinės ar aplinkos veiksniai įtakoja, kaip garso lygiai tam tikrose vietose yra suvokiami. Tai apima tokius veiksnius, kaip – pozicija ir atstumas nuo garso šaltinio. Garso lygis paprastai mažėja atstumui didėjant. Garsas pavėjui nuo šaltinio yra didesnis nei prieš vėją. Fono triukšmo lygis skiriasi priklausomai nuo vietos, paros laiko ir sezono, ir paprastai yra mažesnės nakties metu ir kaimo vietovėse.

Triukšmas ir sveikata

Mokslininkai nustatė tris triukšmo poveikio žmonių sveikatai kategorijas:

- subjektyvus poveikis, pavyzdžiui, susierzinimas;
- sutrikimai – miego, bendravimo, koncentracijos ir kt.;
- fiziologiniai poveikiai – nerimas, klausos praradimas ir spengimas ausyse.

Šie reiškiniai dažnai yra tarpusavyje susiję, pavyzdžiui, sutrikus bendravimui ar miegui, individui gali kilti susierzinimas, arba atvirkščiai. Susierzinimas nuo triukšmo apima platų žmogaus reakcijų spektrą. Žmonės gali tapti irzlūs, nes iš tikrųjų triukšmas trukdo veiklai arba miegui, arba jis yra tiesiog suvokiamas. Nors susierzinimas daugiau gali būti apibūdinamas kaip silpnas dirginimas, tačiau jis gali reikšti reikšmingą gyvenimo kokybės blogėjimą. Pagal PSO apibrėžimą tai yra sveikatos – bendros fizinės ir psichinės gerovės blogėjimas.

Remiantis moksliniais tyrimais, ilgalaikiai vidutiniai dienos triukšmo lygiai, susiję su padidėjusiu susierzinimu yra nuo 50 iki 55 dBA aplinkoje ir 35 dBA patalpose (matuojant Leq). Mažiausi vidutiniai nakties aplinkos triukšmo lygiai, susiję su miego pokyčiais ar miego sutrikimais yra tarp 30-40 dBA (išmatuotas kaip Lnakties, aplinkos). Aplinkos triukšmas retai pasiekia lygį, kad sukeltų klausos praradimą ar sumažėjusį klausos jautrumą, šie reiškiniai pasitaiko kai ilgalaikio triukšmo lygiai viršija 85 dBA, ar trumpalaikis triukšmas yra ≥ 120 dBA.

Vis daugėja įrodymų susijusių su aplinkos triukšmo nedidele rizika hipertenzijos, širdies ir kraujagyslių ligoms. Šie įrodymai yra iš Europos bendrijos triukšmo tyrimų, kurie buvo orientuoti į orlaivių ir eismo triukšmą. Mokslininkai nenustatė šio poveikio slenksčio arba dozės. Laboratoriniai tyrimai užfiksavo trumpalaikius kraujospūdžio ir streso hormonų pokyčius dėl triukšmo poveikio, tačiau šie tyrimai neįrodė, jog šie fiziologiniai pokyčiai išlieka kai triukšmas nuslopsta.

Vertinimo metodas

Anliazuojamos ūkinės veiklos triukšmas vertinamas pagal Ldienos, Lvakaro ir Lnakties triukšmo rodiklius. Triukšmo skaičiavimai atlikti, siekiant nustatyti, ar vykdant ūkinę veiklą galimi triukšmo norminių reikšmių viršijimai, ir jei taip, parinkti priemonės, kad jų išvengtų.

18 lentelė. Susiję teisiniai dokumentai

Dokumentas	Sąlygos, rekomendacijos
Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas, 2004 m. spalio 26 d. Nr.IX–2499, (žin., 2004, Nr. 164–5971).	Triukšmo ribinis dydis – Ldienos, Lvakaro arba Lnakties rodiklio vidutinis dydis, kurį viršijus triukšmo šaltinio valdytojas privalo imtis priemonių skleidžiamam triukšmui šalinti ir (ar) mažinti.
2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo.	II priedas. Triukšmo rodiklių įvertinimo metodika. Pramoninis triukšmas: ISO 9613-2: „Akustika. Atvirame ore sklindančio garso slopinimas. 2 dalis. Bendroji skaičiavimo metodika“. Aukščiau paminėtas metodikas taip pat rekomenduoja Lietuvos higienos normos HN 33:2011 dokumentas.
Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2011 birželio 13 d. įsakymu Nr. V–604	Ši higienos norma nustato triukšmo šaltinių skleidžiamo triukšmo ribinius dydžius gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje ir taikoma vertinant triukšmo poveikį visuomenės sveikatai.

19 lentelė. Reglamentuojamas triukšmo lygis aplinkoje (HN 33:2011)

Objekto pavadinimas	Paros laikas, val.	Ekvivalentinis garso slėgio lygis (LAeqT), dBA	Maksimalus garso slėgio lygis (LAFmax), dBA
Gyvenamųjų pastatų (namų) gyvenamosios patalpos, visuomeninės paskirties pastatų miegamieji kambariai, stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų palatos	7–19	45	55
	19–22	40	50
	22–7	35	45
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje, išskyrus transporto sukeliama triukšmo	7–19	55	60
	19–22	50	55
	22–7	45	50
Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo	7–19	65	70
	19–22	60	65
	22–7	55	60

Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A MR 2019 taikant 19 lentelėje nurodytus metodus. Skaičiavimuose įvertintas pastatų aukštingumas, Rw rodikliai, reljefas, meteorologinės sąlygos ir vietovės triukšmo absorbcinės savybės. Sumodeliuoti triukšmo rodikliai: Ldienos (12 val.), Lvakaro (3 val.) ir Lnakties (9 val.). Analizuojamo objekto sukeliama triukšmas vertinamas pagal HN 33:2011 ribines vertes skirtas triukšmui nuo transporto infrastruktūrų ir kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) įvertinti.

- Nėra planuojama nagrinėjamos veiklos plėtra kuri galėtų turėti bent menkiausią įtaką eismo intensyvumo pokyčiams Agilos ir Gilijos gatvėse.
- SAZ nuo transporto infrastruktūros objektų nėra nustatoma.

Atsižvelgiant į šiuos argumentus poreikio vertinti transporto infrastruktūrų sukeliama triukšmą nėra.

Vertinimo metu buvo atsižvelgta ir į triukšmo šaltinių poveikio laiką paros metu. Triukšmo sklaida buvo skaičiuojama 1,5 m aukštyje.

Triukšmo lygių skaičiavimo metu buvo analizuojama:

- ▶ Esama kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) keliami akustinė situacija be fono;

Triukšmo vertinimas

Triukšmo šaltiniai išorės aplinkoje.

Nagrinėjamoje teritorijoje šiuo metu yra vykdoma: Baldų gamybos metu yra gaminami įvairūs kieti baldai ir čiužiniai. Pagrindiniai analizuojamos veiklos triukšmo šaltiniai yra ir išliks autotransportas: sunkiojo ir lengvojo transporto priemonių srauto sukiamas triukšmas, lengvųjų ir sunkiasvorių automobilių manevravimas veiklai skirtoje automobilių stovėjimo teritorijoje, krova 3 krovos zonose. Transporto priemonių skleidžiamas triukšmo lygis buvo vertintas naudojant programinę įrangą pagal Prancūzijos nacionalinę skaičiavimo metodiką NMPB-Routes-96. Naudojant minėtą metodiką papildomi transporto priemonių triukšmo lygiai mechaniniu būdu nėra vedami. Triukšmo vertinimo metu priimta, jog autotransporto manevravimo greitis PŪV skirtoje aikštelės teritorijoje siekia 5 km/h. Užsakovo pateiktais duomenimis ūkinė veikla darbo dieną vidutiniškai sugeneruoja iki 20 vnt. lengvųjų automobilių ir 4 vnt. sunkiasvorių transporto priemonių atvykstančių iš Agilos g. (žr. 8 pav.) ir stovinčio prie 3 krovos zonų, arba išvežančio atliekas.

Triukšmo vertinimo metu priimta, jog baldų gamybos įmonės darbo laikas – 8:00-17:00 val. Sunkusis transportas į veiklos teritoriją važiuoja dienos metu (8:00-17:00 val.), priimta, kad šiuo metu vyksta ir krovos darbai.

Veiklos teritorijoje iš viso yra įrengtos 4 krovos zonos ties kuriomis triukšmą atitinkamai kelia krovos darbai. Krovos darbai krovos zonose atliekami dujiniu krautuvu (1 vnt. dujinis krautuvai). Vadovaujantis „Noise Navigator™ Sound Level Database“ dokumentu buvo priimta, jog blogiausiu scenarijumi krovos darbų skleidžiamas triukšmo lygis ties krovos zonomis ir pastato vidaus aplinkoje sieks iki 91 dB(A).

Be krovos zonų išorės aplinkoje bus šeši stacionarūs triukšmo šaltiniai: oro šalinimo ir dulkių bei drožlių nutraukimo ventiliatoriai jų keliami triukšmo lygiai priimti pagal analogiškų įrenginių technines specifikacijas vertinimo metu buvo priimami triukšmo lygiai 93 ir 70 dB(A), techninės specifikacijos pateikiamos 20 lentelėje ir puslapyje išnašoje.

Vidaus patalpose triukšmą kelia tokie įrenginiai kaip: dyzeliniai krautuvai ir gamybai skirti įrenginiai, pjovimo frezavimo staklės ir kt. Triukšmo lygis vidaus aplinkoje priimtas remiantis analogiškos įmonės kitame mieste vykdomos veiklos triukšmo matavimų protokolais triukšmingiausiose darbo vietose (žr. Priede. Triukšmas). Būtent toks sukiamas triukšmo lygis vertinimo metu ir buvo priimamas visame veiklos pastate darbo dienos laiku.

Visų vidaus aplinkoje esančių įrenginių triukšmo šaltinių emisija į išorės aplinką yra efektyviai slopinama. Užsakovo pateiktais duomenimis pastato fasadinės sienos sudarytos iš gelžbetonio plokščių. Triukšmo vertinimo metu buvo priimta, jog esamo pastato sienų garso izoliacijos rodiklis siekia RW- 40 dB(A). Visos durys ir langai gamybos metu yra, ir bus sandariai uždarytos. Gamybos patalpos yra ventiliuojamos per oro šalinimo sistemą pastato šone, nukreipti žemyn ventiliatoriai. Visi analizuojamo pastato langai yra dviejų stiklų (dviejų paketų), todėl vadovaujantis „Aplinkosauginių priemonių projektavimo, įdiegimo ir priežiūros rekomendacijos. Kelių eismo triukšmo mažinimas APR-T 10“ dokumentu, langų garso izoliacijos rodiklis siekia ne mažiau kaip RW-23 dB(A). Krovos rampos atidaromos tik privažiavus sunkiojo transporto priemonėms.

Detalesnė informacija apie triukšmo šaltinius bei veiklos pastatą pateikia žemiau esančios 20 lentelė ir 21 lentelė bei 8 paveikslas.

20 lentelė. Esami triukšmo šaltiniai baldų fabrike

Triukšmo šaltinio pavadinimas	Šaltinių skaičius, srautas per parą	Skleidžiamo triukšmo dydis	Triukšmo šaltinio vieta	Darbo laikas
Esami triukšmo šaltiniai išorės aplinkoje				
Sunkiojo transporto priemonės (atvežančios žaliavą, išvežančios produkciją ir atliekas)	4 vnt.	-	Išorės aplinkoje, krovos zonose	8 – 17 val.
Lengvojo transporto priemonės	20 vnt. ³	-	Išorės aplinkoje automobilių stovėjimo aikštelėse	8 --17 val.
Dyzelinis krautuvai	1 vnt.	77 dB(A) ⁴	Vidaus aplinkoje, krovos zonoje	8 --17 val.
Krovos darbai krovos zonose ir vidaus aplinkoje	4 vnt. (krovos zonų)	91 dB(A) ⁵	Išorės aplinkoje, 2 m aukštyje	8-17 val. ⁶
Dulkių ir drožlių nutraukimo ventiliatoriai	2 vnt.	93 dB(A) ⁷	Išorės aplinkoje 1 m aukštyje	8 --17 val. ⁸
Oro šalinimo ventiliatoriai	4 vnt.	70 dB(A) ⁹	Išorės aplinkoje 2 m aukštyje nukreipti žemyn	8 --17 val. ¹⁰
Esamas triukšmas vidaus aplinkoje				
Galima triukšmingiausia darbo pozicija medžio pjovimo vietoje	-	98 dB(A) ¹¹	Vidaus aplinkoje (priimta visame veiklos pastate)	8 – 17 val.

21 lentelė. Pastatų techniniai bei akustiniai parametrai

Objektas	Aukštis m	Pastatų medžiagiškumas	Garso absorbcija
Esamas pastatas – baldų gamyba	7 m	Plytų mūro sienos	RW- 40 dB(A)
		Dviejų stiklų (paketų) langai	RW ≥23 dB(A)

³ Vertinimo metu įvertinta, kad transportas tiek atvažiuoja tiek išvažiuoja iš automobilio stovėjimo vietose, todėl modeliavimo metu generuojamas transporto srautas judėjimo trajektorijose dauginamas iš dviejų.

⁴ Techninė specifikacija pateikiama nuorodoje: <https://www.alwark.lt/krovos-technika/dyzeliniaidujiniai-sakiniai-krautuvai/h-50-801100-linde-dyzelinis-dujinis-sakinis-krautuvai/162?p=49>.

⁵ Priimta, vadovaujantis „Noise NavigatorTM Sound Level Database“ dokumentu (Nuoroda: <https://multimedia.3m.com/mws/media/8885530/noise-navigator-sound-level-hearing-protection-database.pdf>).

⁶ Kiekvienoje iš zonų krova vyksta ne ilgiau kaip 1,5 val. per darbo dieną

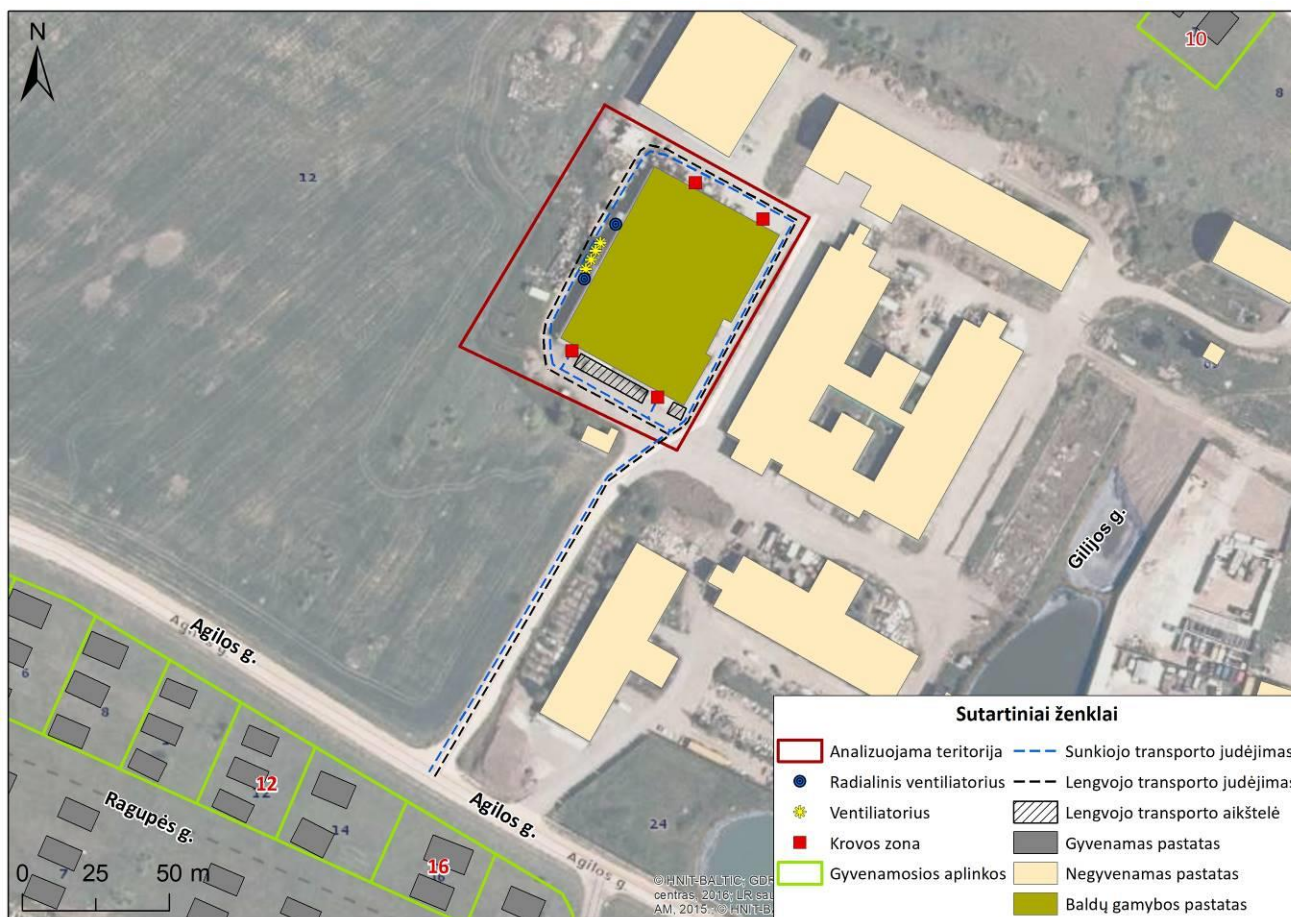
⁷ Analogiško pačio triukšmingiausio įrenginio techninė specifikacija nuorodoje <https://vandenssrautas.lt/dulkiu-ir-drozliu-nutraukimo-ventiliatoriai/>.

⁸ Darbo laikas iki 4 val. per dieną.

⁹ Triukšmo lygis priimamas pagal analogišką įrenginį: <https://www.ventdepot.eu/Axial-Fan-400V/Axial-fan-wall-HJB/HJB-110-T4-0-75-kw>

¹⁰ Darbo laikas per dieną iki 4 val.

¹¹ Triukšmo lygis priimtas pagal analogiškos veiklos triukšmo lygių matavimus triukšmingiausiose pozicijose žr. **Error! Reference source not found.** Priede. Triukšmas

8 pav. Analizuojama teritorija ir triukšmo šaltiniai

Gyvenamoji aplinka

Ūkinė veikla yra esamų ar suplanuotų gyvenamųjų kvartalų kaiminystėje. Artimiausi gyvenamieji pastatai identifikuojami adresu Ažuolų g. 10 ir Ragupės g. 12, Trušelių k., Sendvario sen., Klaipėdos r. sav., nuo analizuojamo objekto veiklos ribos atitinkamai yra nutolę apie 142 (šiaurės rytų kryptimi) ir 145 (pietų kryptimi) metrus (atstumai iki saugotinių aplinkų atitinkamai 129 ir 143 m) (žr. 8 pav.).

Foninė akustinė situacija

Informacijos apie gretimybėje veikiančių įmonių keliamą triukšmą viešai prieinamose duomenų bazėse nėra.

Triukšmo modeliavimo rezultatai

Esama kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) keliami akustinė situacija;

Atlikus išsamų esamos kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) akustinės situacijos be fono vertinimą buvo nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes „Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo“. Ties artimiausiomis nagrinėjamos veiklos atžvilgiu esamomis saugotinėmis (gyvenamosiomis) aplinkomis triukšmo lygis dienos metus yra 42 dB(A) (ribinė vertė 55 dB(A)) (žr. 22 lentelę).

Detalūs (dienos) nagrinėjamos ūkinės veiklos transporto infrastruktūrų be fonu triukšmo sklaidos žemėlapiai pateikti ataskaitos priede Triukšmas.

22 lentelė. Esami triukšmo šaltinio lygiai prie artimiausių esamų saugotinių aplinkų, be fono

Adresas	Skaičiavimo vieta (triukšmingiausioje vietoje)	Skaičiavimo aukštis	Ldiena dB(A)
Ažuolų g. 10	Sklypo riba	1,5 m	<35
Ragupės g. 12	Sklypo riba	1,5 m	36
Ragupės g. 16	Sklypo riba	1,5 m	42
Agilos g. 12 (suplanuota visuomeninė teritorija)	Sklypo riba	1,5 m	52
Ribinės vertės pagal HN 33:2011 dB(A)			55

Žemiau pateikti didžiausi esamos ūkinės veiklos keliamo (dienos) triukšmo lygiai (žr. 23 lentelė) ties rekomenduojama ūkinės veiklos SAZ riba.

23 lentelė. Apskaičiuoti didžiausi triukšmo lygiai ties rekomenduojama ūkinės veiklos SAZ riba

Objektas	SAZ riba	Skaičiavimo aukštis	Ldiena dB(A)
Ūkinės veiklos SAZ riba	Šiaurinė	1,5 m	53
	Rytinė		54
	Pietinė		49
	Vakarinė		54
Ribinės vertės pagal HN 33:2011 dB(A)			55

Poveikis aplinkai ir rekomendacijos SAZ

- Nustatyta, jog analizuojama ūkinė veikla neigiamo pokyčio artimiausiai esančioms saugotinioms (visuomeninei ir gyvenamajai) aplinkoms nesukelia, o ūkinės veiklos keliamo triukšmo lygis visais analizuotais atvejais atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes;
- Analizuojamo objekto keliamo triukšmo lygiai yra mažesni, negu HN 33:2011 ribinės vertės, todėl vidutinė paros triukšmo dozė gretimųjų gyventojams jų gyvenamojoje aplinkoje bus <1, t.y. jų gyvenimo sąlygos triukšmo poveikio sveikatai atžvilgiu, yra ir išliks kokybiškos;

Išvados

Atlikti triukšmo lygio skaičiavimai parodė, jog ūkinė veikla triukšmo atžvilgiu jokios reikšmingos neigiamos įtakos artimiausioms saugotinioms teritorijoms neturi:

- Atlikus išsamų esamos kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) akustinės situacijos be fono vertinimą buvo nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes „Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo“. Ties artimiausiomis nagrinėjamos veiklos atžvilgiu esamomis saugotiniomis (gyvenamosiomis) aplinkomis triukšmo lygis dienos metus yra 42 dB(A) (ribinė vertė 55 dB(A));

4.6 Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003 ir HN 51:2003.

Žmogaus sveikatai vibracija gali turėti tokį neigiamą poveikį - sukelti diskomforto ir nuovargio jausmą, pabloginti matymą. Taip pat ženkliai vibracija gali paveikti statinius, jų konstrukcijas. Minėtus poveikius dažniausiai sukelia tik gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai arba sunki mobili technika.

Dėl analizuojamo objekto eksploatacijos neigiamas vibracijos poveikis nenumatomas, kadangi nenumatomi technologiniai procesai, galintys sukelti žmogaus sveikatai ir statiniams pavojingą vibraciją.

4.7 Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių, situacijų bei jų tikimybė ir jų prevencija.

Dėl analizuojamo objekto veiklos nenumatomos ekstremalios situacijos, įskaitant ir tos, kurias gali nulemti ir klimato kaita. Analizuojamame objekte atsižvelgta į priešgaisrinius reikalavimus. Pastatuose įrengta visa reikalinga priešgaisrinė įranga, ji atitinka visus keliamus reikalavimus. Ant pastato įrengta pasyvinė žaibosauga. Iš visų gamybinių, sandėliavimo ir administracinių patalpų numatyti žmonių evakuaciniai išėjimai, gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema, įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistema. Taip pat įrengtos spintelės su pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis (gesintuvais), priešgaisriniai čiaupai. Priemonės atitinka "Bendros priešgaisrinės saugos taisyklės" reikalavimus.

Žmonių saugumas pastatų evakuacijos keliuose užtikrinamas planinėmis, ergonominėmis, konstrukcinėmis, inžinerinėmis techninėmis ir organizacinėmis priemonėmis. Evakuacijos keliai pastate užtikrins saugią žmonių evakuaciją iš patalpų. Saugi žmonių evakuacija užtikrinama atsižvelgiant į patalpų paskirtį, evakuojamų skaičių, pastato atsparumo ugniai laipsnį, konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasę ir evakuacinių išėjimų iš aukšto ir pastato skaičių.

Galimų avarijų ir gaisrų priežastys galimos dėl žmogiškojo ir technologinio faktoriaus. Jų tikimybė nėra didelė. Saugaus darbo užtikrinimui privaloma laikytis technologinio reglamento normų ir įrengimų eksploatavimo instrukcijos, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų. Administracijos, darbų saugos ir kitų atsakingų darbuotojų nuolatinė kontrolė ir priežiūra mažina avarinės situacijos susidarymo galimybę.

Laikantis visų saugumo reikalavimų ekstremaliųjų įvykių tikimybė minimali.

4.8 Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms

Statybos darbai nėra numatomi, todėl neigiamo poveikio gyventojams bei kaimyninėms teritorijoms nėra.

4.9 Profesinės rizikos veiksniai

Darbdavys privalo gerai žinoti su kokiais pavojais susiduria darbuotojai, atliekantys kasdienes darbus. Tuo tikslu visose darbo vietose būtina identifikuoti visus rizikos veiksnius, nustatyti, kokia yra tikimybė, kad darbo aplinkoje esantys rizikos veiksniai gali padaryti žalą darbuotojų sveikatai ir kokio dydžio ta žala gali būti. Norint išvengti nelaimingų atsitikimų darbe, būtina laikytis darbų saugos taisyklių, tinkamai instrukuoti darbuotojus, dirbti tik su tvarkingais įrenginiais ir įrankiais.

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizinių veiksnių sukeliami pavojai;
- Fizikinių veiksnių sukeliami pavojai;
- Cheminių medžiagų sukeliami pavojai;
- Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai (Žin., 1998, Nr. 43-1188):
 - kvėpavimo takų apsaugos priemonės (respiratoriai);
 - akių apsaugos priemonės (akiniai);
 - klausos apsaugos priemonės (ausinės, prieštriukšminiai šalmai, prieštriukšminiai kamščiai ir pan.);
 - specialūs apsauginiai darbo drabužiai ir avalynė.
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka (Žin., 2000, Nr. 47-1365).

- Darbuotojų savalaikis instruktažas.

Detaliau profesinės rizikos veiksniai neanalizuoti.

4.10 Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma.

Nustatyti veiksniai, galintys įtakoti gyventojų požiūrį į analizuojamą objektą ir galintys sukelti psichologinį teigiamą ar neigiamą poveikį:

Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas, kvapų pajautimas, objekto matomumas, jo keliamo triukšmo girdimumas.

- **Kvapai, oro tarša ir triukšmas** analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- **Vizualinis poveikis.** Baldų gamybos įmonė savo veiklą vykdo Klaipėdos rajone, viename iš buvusių galvijų auginimo ūkio pastatų. Minimas pastatas rekonstruotas, pritaikytas analizuojamai veiklai. Šalia analizuojamos įmonės yra įsikūrusios kelios gamybinės įmonės, taip pat yra intensyviai statomi nauji gyvenamieji kvartalai. Pastačius suplanuotus gyvenamuosius kvartalus, taip priartėjant prie analizuojamos veiklos vietos, bus jaučiamas vizualinis disbalansas.
- **Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui.** Šiuo metu baldų gamybos įmonė šioje teritorijoje jau vykdo savo veiklą. Plėtros ar rekonstrukcijos darbai nėra numatomi.
- **Demografiniai pokyčiai.** Analizuojamo objekto poveikio demografijos pokyčiams nėra.
- **Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.** Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomos jo priežastis.

Išvada

- Visuomenė per 3 darbo dienas nuo viešo visuomenės supažindinimo su Ataskaita susirinkimo protokolo pateikimo visuomenei susipažinti dienos nebuvo gauta pastabų.
- Visuomenė per 10 darbo dienų po viešo visuomenės supažindinimo su Ataskaita susirinkimo nepateikė Ataskaitos rengėjui pasiūlymų dėl Ataskaitos.
- Visuomenė nėra suinteresuota planuojama ūkinės veikla ir psichologinio poveikio neprognozuojame.

5 NEIGIAMĄ POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI MAŽINANČIOS PRIEMONĖS

Vertinant poveikį visuomenės sveikatai pagal visus rizikos veiksnius, reikšmingas poveikis nebuvo nustatytas. Visi vertinti rizikos veiksniai atitiks visuomenės sveikatai nustatytus saugos reikalavimus, todėl šiuo požiūriu papildomos techninės, poveikį mažinančios, priemonės nebuvo rekomenduotos.

Priemonės, neigiamam poveikiui sumažinti, pateiktos 24 lentelėje.

24 lentelė. Numatomos aplinkosauginės priemonės

Objektas	Numatomos apsaugos priemonės
Atliekos	Pavojingos atliekos laikomos ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepavojingos atliekos – ne ilgiau nei vienerius metus. Visos pavojingos atliekos laikomos specialiose talpose ar konteineriuose, specialiai tam skirtose vietose. Visos atliekos laikinai iki jų išvežimo laikomos tam skirtose patalpoje taip, kad iš atliekų ar jų laikymo talpų netekėtų skysčiai, jos neskleistų kvapų, dulkių.

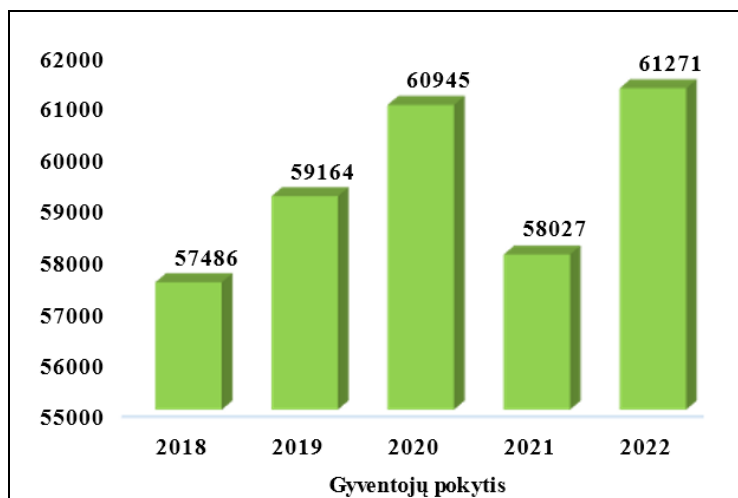
6 ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

Gyventojų demografinių rodiklių analizė atlikta, vadovaujantis Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos sveikatos informacijos centro rodiklių duomenų bazių duomenimis.

Išnagrinėti Klaipėdos rajono statistiniai duomenys, kurie lyginami su Lietuvos Respublikos vidurkiais.

6.1 Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Gyventojų skaičius. Pagal statistinius duomenis Klaipėdos r. savivaldybėje 2022 m. gyveno 61 271 gyventojų (9 paveikslas). Atsižvelgiant į 2018–2022 metų statistinius duomenis matome, jog Klaipėdos r. savivaldybėje gyventojų skaičius padidėjo 6,6 proc., o tuo tarpu Lietuvoje gyventojų skaičius sumažėjo 0,6 proc. 2022 m. pradžios duomenimis 49,7 proc. Klaipėdos r. savivaldybėje gyventojų buvo moterys, 47,3 proc. – vyrai.

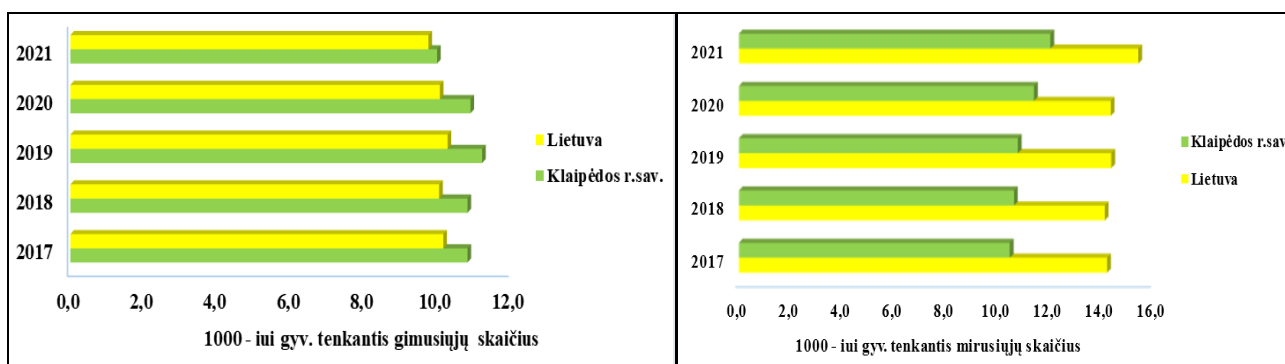

9 pav. Klaipėdos r. sav. gyventojų skaičiaus pokyčiai 2018–2022 metų pradžioje

Gimstamumas. 2021 metais Klaipėdos r. savivaldybėje gimė 643 naujagimiai. 1000–iui gyventojų tenkantis gimusiųjų skaičius analizuotoje savivaldybėje – 10 naujagimių. Lietuvoje šis rodiklis labai panašus į analizuojamo rajono savivaldybėje esantį ir siekia – 9,8 naujagimių/1000 gyv..

Natūrali gyventojų kaita. 2021 metais Klaipėdos r. savivaldybėje natūrali gyventojų kaita buvo teigiama (–1,1/1000 gyv.), tai reiškia, jog didesnis mirusiųjų skaičius nei gimusiųjų. Lietuvoje natūralios gyventojų kaitos tendencijos tokios pat, šis rodiklis neigiamas ir didesnis 4 kartus (–4/1000 gyv.).

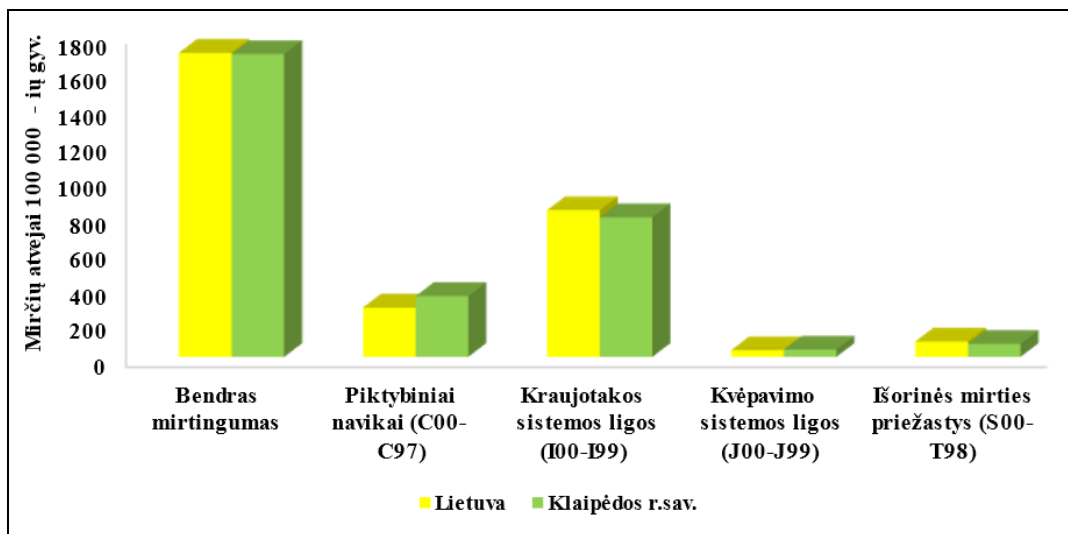
Mirtingumas. Klaipėdos r. savivaldybėje 2021 metais mirė 733 asmenys. Savivaldybės mirčių skaičius 1000–iui gyventojų yra 12 mirčių/1000 gyv., o Lietuvoje – 15,4 mirtys/1000 gyv.

10 pav. 1000 gyventojų tenkantis gimusiųjų ir mirusiųjų skaičius Klaipėdos r. savivaldybėje bei Lietuvoje

Mirties priežasčių struktūra Klaipėdos r. savivaldybėje bei Lietuvoje. Klaipėdos r. savivaldybėje 2021 metais bendras mirtingumas sudarė 1 693,5 atvejų 100 000 gyventojų. Didžiąją dalį mirties priežasčių kvalifikacijoje sudarė kraujotakos sistemos ligos (780,7 atvejo/100 000 gyv.), Lietuvoje situacija tokia pati, daugiausia gyventojų miršta dėl kraujotakos sistemos ligų (820,3 atvejo/100 000 gyv.). Antroje vietoje mirties priežasčių kvalifikacijoje buvo piktybiniai navikai (Klaipėdos r. sav. – 340,6 atvejai/100 000 gyv., o Lietuvoje – 275,9 atvejai/100 000 gyv.). Rečiausiai

fiksuojamos kvėpavimo sistemos ligos. Mirties priežasčių pokytis Kauno m. sav. ir Lietuvoje 100 000 gyventojų pateiktas 11 paveiksle.

11 pav. Mirties priežasčių pokytis Klaipėdos r. savivaldybėje bei Lietuvoje tenkantis 100 000 gyventojų

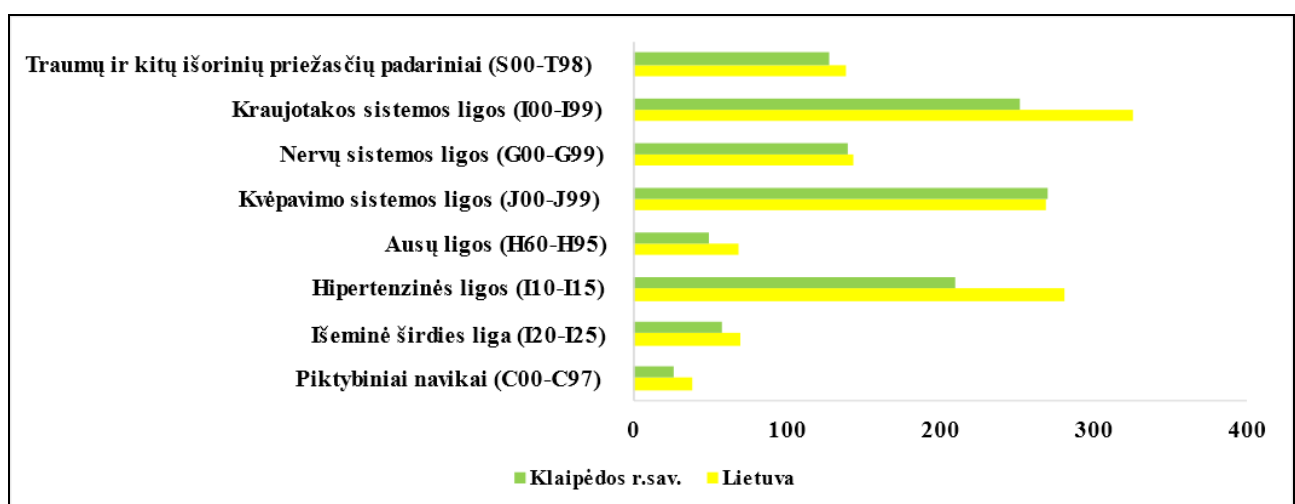
Išvada

- Išanalizavus Klaipėdos r. savivaldybės bei Lietuvos demografinius rodiklius, matome, jog demografinė situacija žymiai palankesnė Klaipėdos r. savivaldybėje nei Lietuvos Respublikos ribose.

6.2 Gyventojų sergamumo rodiklių analizė

Atlikta Klaipėdos r. savivaldybės ir Lietuvos sergamumo 1000 – iui gyventojų rodiklių analizė. Didžiausias sergamumas analizuojamojoje savivaldybėje buvo: kvėpavimo sistemos ligomis (270,8 atvejo/1000-iui gyv.), kraujotakos sistemos ligomis (252,8 atvejo/1000-iui gyv.), hipertenzine liga (209,4 atvejo/1000-iui gyv.). Mažiausias sergamumas savivaldybėje buvo piktybiniais navikais (26 atvejai/1000-ių gyv.).

Lietuvoje sergamumo tendencijos tokios pat panašios. Didžiausią skaičių sudarė kraujotakos sistemos ligos (325,4 atvejo/1000-iui gyv.). Panašiai pasiskirstė sergamumas hipertenzine liga (280,9 atvejo/1000-iui gyv.), kvėpavimo sistemos ligomis (286,7 atvejo/1000-iui gyv.), Mažiausias sergamumas Lietuvoje - piktybiniais navikais (38,3 atvejo/1000-iui gyv.).

12 pav. Sergamumo rodiklis 1000–iui gyventojų Lietuvoje bei Klaipėdos r. savivaldybėje 2021 metais

Išvada

- Išanalizavus Klaipėdos r. savivaldybės bei bendruosius Lietuvos sergamumo rodiklius, matome, jog pagrindinės sergamumo tendencijos yra panašios, skiriasi tik atvejų skaičius.

6.3 Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė

Populiacija — tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, išskiriama viena ar kelios rizikos grupės, patiriančios planuojamos ūkinės veiklos poveikių ir jų sąlygotų aplinkos pokyčių ekspoziciją bei esančios jautresnės už likusią populiacijos dalį.

Rizikos grupių nustatymas

Analizuojamos teritorijos artimiausioje gretimybėje gyvenančių žmonių tarpe jautriausi yra:

- vaikai (visų gyventojų tarpe vaikai sudaro ~18,6 %),
- vyresnio amžiaus žmonės (visų gyventojų tarpe vyresni (>60 m.) gyventojai sudaro beveik 15,5 %),
- visų amžiaus grupių nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės (visų gyventojų tarpe nusiskundimų dėl sveikatos turintys žmonės sudaro ~2,8%).

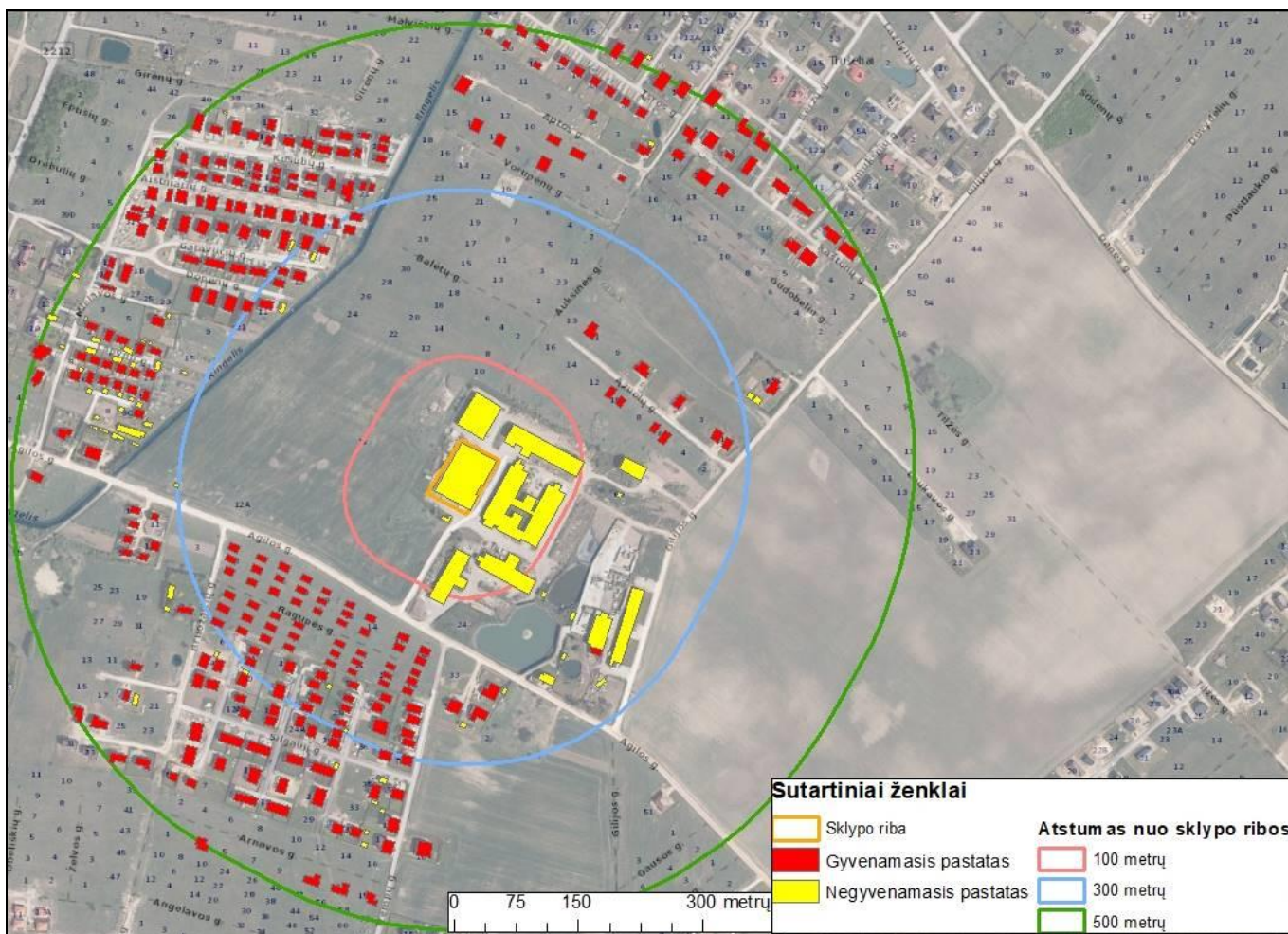
Taigi, rizikos grupes sudaro gretimybėje gyvenantys žmonės: vaikai ir vyresnio amžiaus žmonės bei visuomeninius pastatus lankantys žmonės. Šių grupių atstovai galėtų jautriau reaguoti į pakitusios aplinkos ir/ar gyvenamosios rodiklius.

Rizikos grupių įvertinimas atliekamas 500 m spinduliu nuo baldų gamybos įmonės veiklos ribų. Šioje teritorijoje aptinkama 284 gyvenamosios paskirties pastatai (25 lentelė).

25 lentelė. Rizikos grupės nustatymas

Atstumas nuo sklypų ribos	Pastatų skaičius	Bendras žmonių skaičius ¹²	Tame tarpe rizikos grupės žmonių
0-100 m	0 gyv. pastatų 0 visuomeninių pastatų	0 gyventojų	0 vaikų; 0 gyv. > 60 m.; 0 sveikatos sutrikimų turinčių asmenų.
100-300 m	89 gyv. pastatai 0 visuomeninių pastatų	178 gyventojai	33 vaikai; 28 gyv. > 60 m.; 5 sveikatos sutrikimų turintys asmenys.
300-500 m	195 gyv. pastatai Iš kurių: 44 dvibučiai 5 tribučiai 1 keturbutis 1 daugiabutis (8 butai) 0 visuomeninių pastatų	430 gyventojų	80 vaikų; 67 gyv. > 60 m.; 12 sveikatos sutrikimų turinčių asmenų

¹² Priimta, kad viename name gyvena 2 gyventojai

13 pav. Artimiausi gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatai

6.4 Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis

- Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje, 100 metrų atstumu, nėra nė vieno gyvenamosios paskirties pastato.
- Nustatyta, kad analizuojamos veiklos sąlygojami veiksniai atitinka gyventojų sveikatos apsaugai keliamus reikalavimus. Aplinkos oro, taršos kvapais, triukšmo, dirvožemio ir vandens tarša, galinti įtakoti gyventojų sveikatą nenustatyta. Nenustatyta jokia kitų veiksmų rizika, galinti turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir padidinti jų sergamumą.

6.5 Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

Nustatyta, kad PŪV sąlygojami veiksniai atitinka gyventojų sveikatos apsaugai keliamus reikalavimus. Nenustatyta jokia šių veiksmų rizika, galinti turėti neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir padidinti jų sergamumą ar kitaip įtakoti jų sveikatos būklę.

7 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

7.1 Naudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai

PVSV atliktas vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491. Atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą buvo naudoti kiekybiniai ir kokybiniai aprašomieji vertinimo metodai. Reikšmingiausi planuojamos ūkinės veiklos veiksniai – triukšmas, oro tarša – įvertinti kiekybiškai, kiti veiksniai įvertinti kokybinio aprašomojo būdu. Detaliau vertinimo metu naudoti metodai aprašyti prie kiekvieno vertinimo veiksnio. Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo naudotasi Lietuvos statistikos departamento, Higienos instituto

Sveikatos informacijos centro pateiktais statistiniais duomenimis, kuriais remiantis atlikta visuomenės sveikatos būklės analizė. Poveikis sveikatai nagrinėjamas visuomenei, kuri gyvena ūkinės veiklos poveikio zonoje.

7.2 GALIMI VERTINIMO NETIKSLUMAI AR KITOS VERTINIMO PRIELAIDOS

Rengiant analizuojamo objekto poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą nežymūs galimi netikslumai ir klaidos gali pasitaikyti:

- Įvertinant atstumą nuo analizuojamo objekto iki kitų, ataskaitos rengimo metu, vertinamų objektų (įvertintų atstumų galima paklaida minimali).
- Įvertinant gyventojų demografinius rodiklius, galimi kai kurie gyventojų skaičiaus netikslumai dėl pokyčių nuo paskutinio vykdyto gyventojų visuotinio surašymo.
- Duomenų bazių (regia.lt; tpdris.lt) duomenys naudoti ataskaitos rengimo laikotarpiu ir kiekviename tolimesniame laikotarpyje duomenys gali keistis ir neatitikti ataskaitoje pateiktų.

8 POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai - veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- **Oro tarša.** Atliktas teršalų sklaidos modeliavimas ir rezultatų analizė parodė, kad dėl planuojamos ūkinės veiklos labiausiai padidės, azoto dioksido, butilacetato, butanolio ir tolueno koncentracija aplinkos ore (0,16 – 0,33 RV). PŪV tarša kitais teršalais bus menka (<0,01 – 0,08 RV). Vertinant kartu su fonine oro tarša, KD10 (paros) koncentracija aplinkos ore gali pasiekti iki 0,21 RV, KD10 (metų) koncentracija – iki 0,23 RV, KD2,5 (metų) koncentracija – iki 0,33 RV, NO₂ valandos koncentracija – 0,36 RV, o NO₂ metų koncentracija – 0,23 RV. Poveikis kitų PŪV generuojamų teršalų (CO, LOJ) koncentracija aplinkoje vertinant net ir su fonine tarša bus ženkliai mažesnė (0,01 – 0,07 RV). Leistinos teršalų koncentracijos ore ribinės vertės, vertinant tiek be foninės tiek su fonine tarša, nebus viršijamos. Sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, todėl daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.
- **Dirvožemio ir vandens tarša.** Analizuojamame objekte gamyba, o taip pat produkcijos, žaliavų sandėliavimas vykdomi uždaroje patalpose. Veiklos metu naudojamas vanduo, todėl susidarys buitinės ir paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos. Buitinės nuotekos į dirvožemį nepatens. Buitinės surenkamos į tam skirtą rezervuarą ir atiduodamos nuotekų tvarkytojui pagal pasirašytą sutartį. Paviršinės nuotekos nuo kieta danga dengtų teritorijų surenkamos ir išleidžiamos natūraliai infiltruotis į gamtinę aplinką. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus faktorius, dirvožemio tarša dėl analizuojamos veiklos poveikio nenumatoma.
- **Kvapai.** Modeliavimo būdu nustatyta, kad PŪV generuojama maksimali kvapo koncentracija aplinkos ore PŪV teritorijoje ir jos gretimybėje sudarys 1,1 OU/m³, o artimiausios gyvenamosios aplinkos ore sudarys 0,3 OU/m³. Tai reiškia, kad PŪV generuojama tarša kvapais tiek PŪV teritorijoje tiek gyvenamojoje aplinkoje neviršys leistinos 8 OU/m³ ribinės vertės gyvenamųjų aplinkų ore. Atsižvelgiant į 2024 metais griežtėjančią kvapo koncentracijos ribinę vertę aplinkos ore (5 OU/m³), pagal galiojantį Lietuvos respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymą, „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO 2010 M. SPALIO 4 D. ĮSAKYMO NR. V-885 „DĖL LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 121:2010 „KVAPO KONCENTRACIJOS RIBINĖ VERTĖ GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE“ IR KVAPŲ KONTROLĖS GYVENAMOSIOS APLINKOS ORE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO, atlikus modeliavimą nustatyta, jog PŪV neviršys kvapo koncentracijos ribinės vertės.
- **Triukšmas.** Atlikus išsamų esamos kitų triukšmo šaltinių (išskyrus transporto infrastruktūras) akustinės situacijos be fono vertinimą buvo nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes „Gyvenamųjų pastatų (namų) ir visuomeninės paskirties pastatų (išskyrus maitinimo ir kultūros paskirties pastatus) aplinkoje veikiamoje transporto sukeliama triukšmo“. Ties artimiausiomis

nagrinėjamos veiklos atžvilgiu esamomis saugotiniomis (gyvenamosiomis) aplinkomis triukšmo lygis dienos metus yra 42 dB(A) (ribinė vertė 55 dB(A));

- ▶ **Kiti veiksniai** (vibracija, biologinė tarša, sauga, psichologiniai veiksniai) įvertinti kokybiniu - aprašomuoju būdu, reikšmingas poveikis sveikatai nenustatytas.

9 SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS

SAZ – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama akustinė tarša už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (PVSV) atliktas, siekiant įvertinti poveikį žmonių sveikatai bei nustatyti sanitarinę apsaugos zoną (toliau SAZ). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu patvirtintu 2019 m. birželio 6 d. (įsigalios 2020 sausio 1 d.) Nr. XIII-2166, 1 lentelės 47 punktu „Baldų gamyba, čiužinių gamyba“ planuojamai veiklai galioja 100 metrų sanitarinė apsaugos zona.

Vyriausybės Nutarimu nustatytos PŪV SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis metodiniais nurodymais [10] ir tvarkos aprašu [6].

53 straipsnis. Specialiosios žemės naudojimo sąlygos sanitarinės apsaugos zonose

Sanitarinės apsaugos zonose draudžiama:

1. statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, kalėjimus, pataisos darbų kolonijas, tardymo izoliatorius);
2. įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;
3. keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;
4. planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

Baldų gamybos įmonei SŽNS nurodyta 100 m sanitarinė apsaugos zona yra tikslinama, vertinant analizuojamos veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Vertinimo metu, nustatyta, kad visi PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai ir SAZ neįtakoja.

Analizuojamos ūkinės veiklos sanitarinė apsaugos zona yra tikslinama pagal triukšmo rodiklius, kadangi kiti rizikos veiksniai atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. SAZ nustatoma vadovaujantis sumodeliuota triukšmo izolinija pagal dienos triukšmo ribinę vertę 55 dBA (žiūr. 14 pav.).

14 pav. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona su triukšmo lygių viršijimo izolinijomis

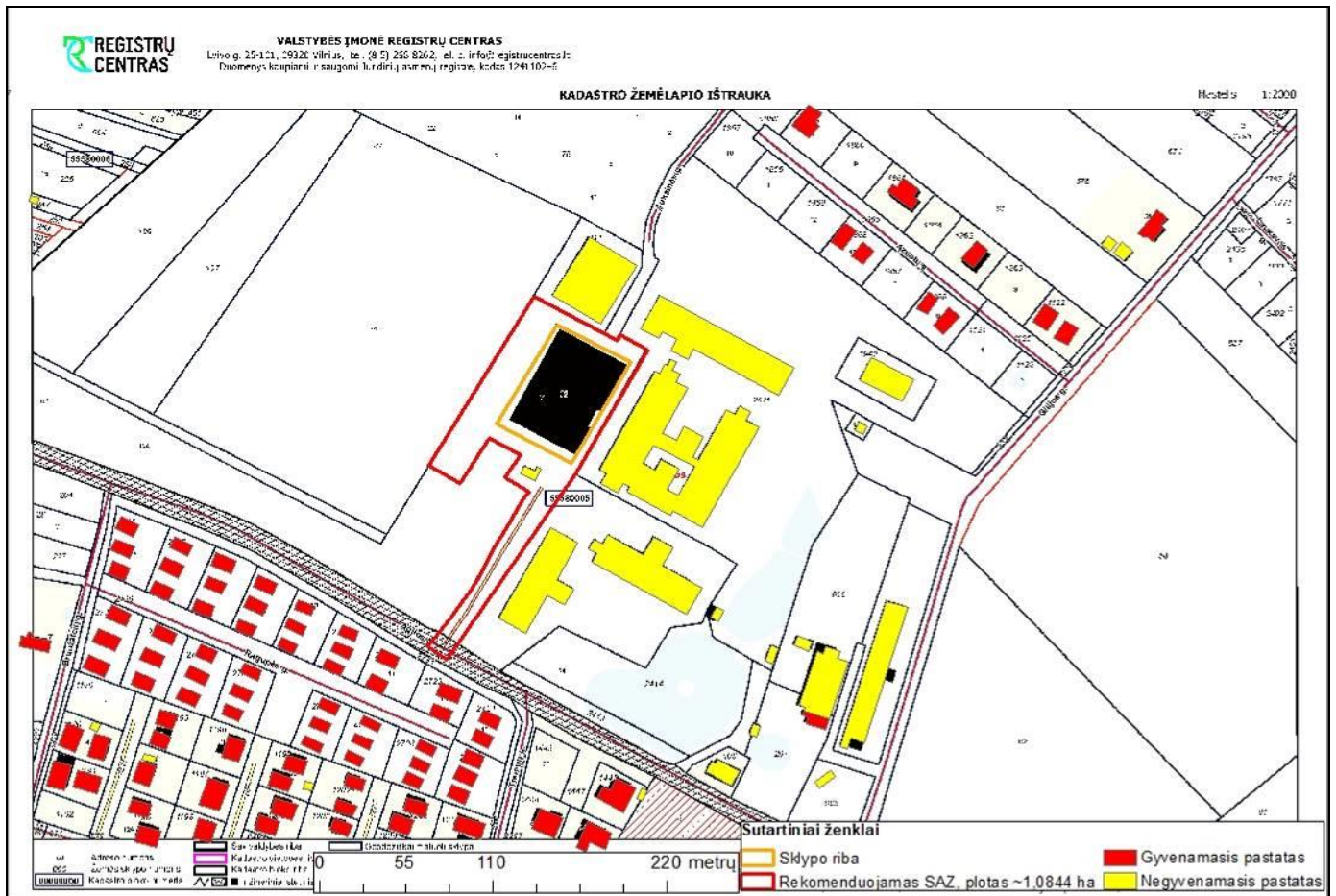
9.1 Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Rekomenduojama sanitarinės apsaugos zona, patenka analizuojamos veiklos sklypą, gretimybėje esančią Valstybinę žemę bei apima dalį Agilos g. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos dydis – 1,0844 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona pateikta 14, 15 paveiksluose bei Ataskaitos prieduose.

Į rekomenduojamą sanitarinę apsaugos zoną patenkantis sklypas, jų kadastriniai numeriai ir rekomenduojamas SAZ plotas pateikti 26 lentelėje.

26 lentelė. Į rekomenduojamą sanitarinę apsaugos zoną patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai ir plotai

Nr.	Į rekomenduojamą SAZ patenkantys sklypai, jų kadastriniai numeriai	Sklypo plotas, ha	SAZ užimamas plotas sklype, ha
1.	Agilos g. 14, kad. Nr. 5558/0005:12	0,4004	0,4004
2.	Valstybinė žemė	-	0,6670
3.	Agilos g.	-	0,0168
Viso rekomenduojamos SAZ plotas:			1,0844 ha

15 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona

10 REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS

Rekomendacijos dėl poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėsenos bei emisijų kontrolės neteikiamos.

11 LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymo Nr. AV-112 „Dėl Foninio aplinkos oro užterštumo duomenų naudojimo ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“;
2. EMEP/CORINAIR Emission Inventory Guidebook 2007:<http://www.eea.europa.eu/publications/EMEPCORINAIR5/page019.html>).
3. EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, 4.B Animal Husbandry and Manure Management GB2009 update June2010.pdf;
4. Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook, 4.B Animal Husbandry and Manure Management GB2009 update June2010.pdf);
5. Lietuvos higienos norma HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“, patvirtinta Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gegužės 10 d. Nr. V-362, Žin. 2007-05-19, Nr. 55-2162; 2008 m. gruodžio 5 d. Nr. V-1191, Žin. 2008-12-18, Nr. 145-5858;
6. Lietuvos Respublikos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nenumatytų poveikio visuomenės sveikatos vertinimo atlikimo atvejų nustatymo ir tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo, patvirtinta 2011 m. gegužės 13 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V – 474 (Žin. 2011, Nr. 61–2923);
7. Lietuvos standartas LST ISO 9613-2:2004 (atitinka ISO 9613-2) „Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas“;
8. Lietuvos statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos vyriausybės duomenys: <http://www.stat.gov.lt>;
9. Lietuvos sveikatos informacinės sistemos duomenų bazė: www.lsic.lt;
10. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniai nurodymai, patvirtinti 2004 m. liepos 1 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-491 (Žin. 2004 Nr.106-3947);
11. Triukšmo poveikio visuomenės sveikatai vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro įsakymu 2005.07.21. Nr. V-596 (Žin. 2005, Nr. 93-3484).
12. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl Aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 11 d. įsakymo Nr. 591/640 „Dėl aplinkos oro užterštumo normų nustatymo“ pakeitimo 2010 m. liepos 7 d. Nr. D1-585/V-611;
13. Teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašas ir teršalų, kurių kiekis aplinkos ore ribojamas pagal nacionalinius kriterijus, sąrašas ir ribinės aplinkos oro užterštumo vertės, patvirtinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos Sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“;
14. Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 56-2225, 2007, Nr. 64-2455, 2010, Nr. 57-2809);
15. Lietuvos erdvinės informacijos portalas – [geoportal.lt](http://www.geoportal.lt). Internetinė prieiga: <http://www.geoportal.lt/žemėsportal/>
16. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras. Internetinė prieiga: <https://stk.am.lt/portal/>
17. Valstybės įmonė registrų centras. Internetinė prieiga: <http://www.registrucentras.lt/>.
18. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885 Lietuvos higienos norma HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“;
19. PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYMO REGLAMENTAS, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. D1-193;
20. Lietuvos higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“, patvirtintą LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 (Žin., 2011, Nr.75– 3638);

12 PRIEDŲ SĄRAŠAS

- 1 PRIEDAS. Kvalifikaciniai dokumentai**
- 2 PRIEDAS. NT registro duomenys, sklypų planai**
- 3 PRIEDAS. Oro tarša, kvapai**
- 4 PRIEDAS. Triukšmas**
- 5 PRIEDAS. Saugos duomenų lapai**
- 6 PRIEDAS. Rekomenduojama sanitarinė apsaugos zona**
- 7 PRIEDAS. Visuomenės informavimas**